

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

FAKULTA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE A MEZINÁRODNÍCH STUDIÍ

Strategický plán města Slavkov u Brna

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Autor: Bc. Zuzana Vičarová

Vedoucí práce: doc. Ing. Gabriela Chmelíková, Ph.D.

Brno 2015

Zadání

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci na téma „Strategický plán města Slavkov u Brna“ vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla.

V Brně dne: 20. května 2015

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala zejména vedoucí mé diplomové práce, paní doc. Ing. Gabriele Chmelíkové, Ph.D. za poskytnutí velmi cenných rad, vstřícné konzultace a za odborné vedení mé diplomové práce.

ANOTACE

Vičarová, Z. *Strategický plán města Slavkov u Brna*. Diplomová práce. Brno, 2015

Diplomová práce je zaměřena na zpracování návrhu strategického plánu pro město Slavkov u Brna. První část popisuje teoretický základ strategického plánování. Druhá část se zabývá situační analýzou a SWOT analýzou daného území. Je provedeno dotazníkové šetření, jehož cílem bylo zjistit názory místních obyvatel. V závěru práce je navržen strategický plán města Slavkov u Brna.

Klíčová slova: strategické plánování, strategický plán, strategie rozvoje, město Slavkov u Brna

ANOTATION

Vičarová, Z. *Strategic plan of town Slavkov u Brna*. Diploma thesis. Brno, 2015

The thesis is focused on elaboration of a strategic plan for the town of Slavkov u Brna. The first part describes theoretical basis of strategic planning. The second part deals with the situation analysis and SWOT analysis of the territory. A survey aimed to ascertain the views of local resident is made. In conclusion, the strategic plan of town Slavkov u Brna is designed.

Key words: strategic planning, strategic plan, strategy of development, town Slavkov u Brna

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍL A METODIKA.....	10
LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	11
1 Strategické plánování	11
1. 1 Hlavní přínosy strategického plánování.....	11
1. 2 Proces strategického plánování	12
1. 3 Přístupy ke strategickému plánování	13
1. 3. 1 Ekonomický přístup	13
1. 3. 2 Sociogeografický přístup	14
1. 3. 3 Environmentální přístup.....	14
2 Strategický plán	15
2. 1 Rozdíl mezi územním a strategickým plánem	15
2. 2 Legislativní ukotvení strategického plánu.....	17
2. 3 Metodika zpracování strategického plánu.....	18
2. 4 Obsahová struktura	21
2. 4. 1 Úvod strategického plánu.....	22
2. 4. 2 Analytická část – Situační analýza (profil obce).....	23
2. 4. 3 Analytická část – SWOT Analýza	25
2. 4. 4 Analytická část – Územní a odvětvové disparity	27
2. 4. 5 Návrhová část.....	27
2. 4. 6 Návrhová část – Stanovení vize rozvoje obce.....	27
2. 4. 7 Návrhová část – Formulování cílů rozvoje a opatření	28
2. 4. 8 Návrhová část – Rozvojové projekty	29
2. 4. 9 Zpracování finančního rámce.....	30
3 Strategie rozvoje měst a obcí	31

3. 1 Základní charakteristika obce	31
3. 2 Program rozvoje obce	32
VLASTNÍ PRÁCE.....	34
4 Slavkov u Brna	34
4. 1 Historie města	34
4. 2 Samospráva města.....	35
5 Analytická část	36
5. 1 Situační analýza	36
5. 1. 1 Environmentální pilíř	36
5. 1. 1. 1 Poloha a přírodní podmínky.....	36
5. 1. 1. 2 Aktuální stav území.....	37
5. 1. 1. 3 Ochrana přírody	39
5. 1. 2 Sociální pilíř.....	40
5. 1. 2. 1 Vývoj celkového počtu obyvatel.....	40
5. 1. 2. 2 Relativní saldo migrace na 1 000 obyvatel středního stavu	42
5. 1. 2. 3 Věková struktura obyvatelstva	43
5. 1. 2. 4 Vzdělanostní složení obyvatelstva	45
5. 1. 2. 5 Zaměstnanost.....	46
5. 1. 2. 6 Občanská vybavenost.....	46
5. 1. 2. 7 Doprava a dopravní dostupnost.....	49
5. 1. 2. 8 Cestovní ruch	49
5. 1. 3 Ekonomický pilíř.....	50
5. 1. 3. 1 Stabilita a diverzifikace místní ekonomické základny	50
5. 1. 3. 2 Rozpočet města	52
5. 2 Partnerská města	56
5. 3 Slavkov jako obec III. stupně.....	57
5. 3 SWOT analýza	57

6 Dotazníkové šetření.....	60
7 Návrhová část.....	74
7. 1 Strategická vize města Slavkov u Brna	74
7. 2 Strategická cíle	75
7. 3 Strategické priority a opatření.....	76
7. 3. 1 Rozvojová oblast A: Bydlení, vzdělávání a občanská vybavenost	76
7. 3. 2 Rozvojová oblast B: Kultura, památky, sport a cestovní ruch	79
7. 3. 3 Rozvojová oblast C: Dopravní a technická infrastruktura města	81
7. 3. 4 Rozvojová oblast D: Ekologie	83
7. 3. 5 Rozvojová oblast E: Ekonomický rozvoj města.....	84
8 Realizace strategického plánu.....	85
8. 1 Akční plán.....	86
DOPORUČENÍ A ZÁVĚR	95
ZDROJE	97
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A PŘÍLOH.....	100

ÚVOD

Strategický plán města či jednoduše „Program rozvoje města“ je ucelený koncepční plán rozvoje města v podobě písemného dokumentu, který je základem pro další směry rozvoje města s návazností na rozvoje regionu či větších územních celků. Hlavními úkoly tohoto dokumentu jsou vymezení společných zájmů města, jejich obyvatel a podnikatelských subjektů, definování dlouhodobých záměrů politiky a posilování sounáležitosti a odpovědnosti za rozvoj města.

Program rozvoje přispívá k vytvoření lepší konkurenceschopnosti města při řešení konkrétních rozvojových projektů, které umožní ekonomický a územní rozvoj a přispějí ke zvýšení kvality života jeho občanů. Zapojením soukromého sektoru a ostatních institucí ve městě se vytváří partnerství a zlepšuje spolupráce nejenom při hledání shody na to, co je pro město nejdůležitější při vypracování strategie, ale zejména při následné realizaci konkrétních aktivit a projektů tohoto strategického plánu.

Součástí tohoto programu je analýza vnějších a vnitřních podmínek dosavadního vývoje města a definice rozvojových šancí města a jeho slabých a silných stránek. Na základě tohoto hodnocení budou definovány strategické směry a cíle rozvoje města a návrh opatření k jejich dosažení, včetně stanovení priorit.

To znamená, že tento dokument nestanovuje jenom cíle a priority rozvoje města, ale jeho snahou je vytyčit i prostředky a možné zdroje financování k dosažení jednotlivých kroků pro naplňování strategických cílů rozvoje a to za účasti nejenom úředníků města ale i řídicích pracovníků firem a dalších institucí a subjektů majících významný vliv na život města.

Pokud se má jakékoliv město rozvíjet koncepčně a plánovitě s ohledem na potřeby a zájmy občanů, je nezbytně nutné, aby tento dokument byl vypracován a poté přijat zastupitelstvem města jako závazný dokument dalšího rozvoje města.

CÍL A METODIKA

Hlavní cílem této diplomové práce je zpracování návrhu strategického plánu města Slavkov u Brna. Tento cíl bude naplňován skrze dílčí cíle, které se vážou k jednotlivým částem konceptu strategického plánu.

V úvodní teoretické části bude podrobněji rozebrána problematika strategického plánování, jeho hlavní přínosy a přístupy a proces samotný. Dále bude teoreticky popsán strategický plán, kde bude uvedeno jeho legislativní ukotvení, jeho metodika a obsahová struktura. V závěru teoretické části bude popsána strategie rozvoje měst a obcí.

Větší část práce však bude představovat strategický plán samotný, který spadá do praktické části. Východiskem bude zpracování analytické části, která bude tvořena situační analýzou a SWOT analýzou. Situační analýza bude pro lepší přehlednost rozdělena do tří pilířů regionálního rozvoje – environmentálního, sociálního a ekonomického. Do těchto tří pilířů byly směřovány i otázky dotazníkového šetření, jehož rozbor bude uveden v další kapitole.

Od analytické části se bude odvíjet část návrhová, jejíž hlavním předmětem bude vytvoření vize města, sestavení cílů, priorit a opatření. V poslední části budou uvedeny aktivity, které by měly být v budoucnu realizovány.

LITERÁRNÍ REŠERŠE

1 Strategické plánování

Strategické plánování se stává jedním z běžně užívaných nástrojů sociálního a ekonomického rozvoje.¹ Jedná se o *systematický způsob, jak organizovat a řídit změny a vytvářet v organizacích, obcích, městech, regionech a následně i v celé společnosti široký konsensus na společné vizi pro lepší ekonomickou budoucnost.*² Je to proces, během něhož vzniká (ve spolupráci vedení organizace, jejích zaměstnanců, správní rady, zastupitelstva a rady obce, vybraných odborníků a dalších skupin, které mají k obci či organizaci význam) představa o tom, čím by se obce či organizace především chtěla zabývat, co by chtěla rozvíjet, jaké programy a služby by měly být především nabízeny a jakou cestou by musela obec či organizace projít, aby mohla své záměry uskutečnit. Během strategického plánování se uskutečňují strategická rozhodnutí, vznikají strategické záměry, formulují se a vybírají vhodné strategie.³

1.1 Hlavní přínosy strategického plánování

Jak již bylo výše zmíněno, strategické plánování představuje systematické řízení jakékoliv organizace, podniku, obce či regionu. Zaměřuje se na to, aby subjekt mobilizoval a co nejefektivněji využíval všechny vlastní zdroje a včas a správně reagoval na změny v okolním prostředí. Mezi hlavní přínosy patří:⁴

- pomáhá si jasně uvědomit žádoucí směry dlouhodobého vývoje a soustřeďuje veškeré úsilí a zdroje na řešení klíčových problémů,

¹ Perlín. Strategický plán mikroregionu. Praha: Karlova univerzita, 2006, s. 4

² Rektořík, Šelešovský a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova

² Rektořík, Šelešovský a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 6

³ Rektořík, Šelešovský a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 7

⁴ Institut komunitního rozvoje. Strategické plánování. Jak zpracovat strategický plán organizace. Online, 2013, s. 2

- ukazuje, jak se nejlépe připravit na budoucí vývoj vnějších podmínek, jak minimalizovat negativní dopad hrozeb a maximálně zužitkovat příležitosti, jež se mohou v budoucnosti objevit,
- vytváří objektivní základ pro rozhodování o prioritách,
- řeší problémy dlouhodobě a komplexně,
- umožňuje optimálně využívat zjevné i skryté lidské a finanční zdroje.

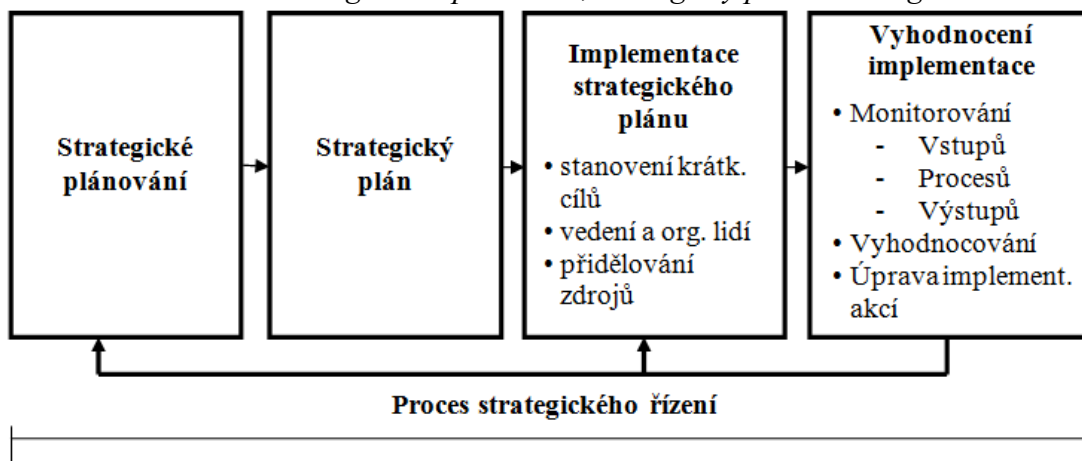
1.2 Proces strategického plánování

V průběhu strategického plánování vzniká idea o tom, čím by se obec či organizace chtěla zabývat v budoucnosti, uspokojování které potřeby občanů by měla obec upřednostňovat. Je vytvářena vize a zároveň je mapována cesta, kterou musí organizace a obec projít, aby svou vizi uskutečnila. K tomu, aby mohla být vize úspěšně formulována a zároveň nalezeny schůdné cesty k jejímu uskutečnění, musí být navzájem sladěny tři faktory, tj. poslání, silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby.⁵ Postup strategického plánování respektuje požadavky na sladění uvedených faktorů s využitím ostatních činností, které většinou v rámci běžných pracovních postupů a návazností obec a organizace realizují. Strategický proces je charakterizován závažností a dlouhodobostí. Závažnost strategického rozhodnutí (a tedy strategického plánování) je dána tím, že klíčovým způsobem ovlivňují nasměrování obce a organizace do budoucnosti. Spočívá v tom, že z množství cest, které před sebou obec a organizace vidí, vybírá jednu a po té se vydává. Zároveň s tím přichází o možnost vydat se po jiných cestách – nutně tak přijímá riziko, že se později ukáže, že vybraná cesta nebyla tou nejlepší. Dlouhodobost je charakteristikou, kterou se strategické plány liší od jiných zpracovávaných plánů. Časový výhled, pro který je strategický plán zpracován závisí na povaze činnosti té které organizace, na prostředí, ve kterém se obec právě nachází. Čím stabilnější je vnější prostředí, tím delší může být období pokryté strategickým plánem.⁶ Na Obrázku 1 můžeme vidět proces strategického plánování.

⁵ Rektořík, Šelešovský a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 9

⁶ Rektořík, Šelešovský a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 8

Obrázek 1: Schéma strategického plánování, strategický plán a strategické řízení

Zdroj: upraveno podle Kotler, 1994

1.3 Přístupy ke strategickému plánování⁷

Všechny přístupy tvorby strategických plánů – ekonomický, sociálně – geografický i environmentální – jsou rozdílné v cílech, postupech i výsledcích.

1.3.1 Ekonomický přístup

Ekonomické hledisko při strategickém plánování převažovalo především na počátku 90. let minulého století. Hlavním cílem byl ekonomický rozvoj, zlepšení podnikatelského prostředí a konkurenceschopnost. Důraz byl kladen na nové technologie, informace, získání kapitálu na vytvoření nové infrastruktury, na rozvoj malých a středních podniků a vznik nových pracovních míst. Strategické plány v té době opomíjely další důležité aspekty života a to především ochranu životního prostředí a principy udržitelnosti. Proces tvorby ekonomicky zaměřeného plánování se zabývá analýzou prostředí, identifikací kritických oblastí a partnerstvím veřejné a soukromé sféry. Po sestavení plánu je jeho plnění monitorováno a průběžně hodnoceno.

⁷ Šilhánková. Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007

Ekonomický přístup ke strategickému plánování poskytuje jen minimum možností široké veřejnosti vyjádřit svůj názor, náměty veřejnosti se do těchto plánů nedostanou.

1. 3. 2 Sociogeografický přístup

Sociogeografický přístup je zaměřen na rozvoj sociálně ekonomické situace. Vychází z identifikace silných a slabých stránek, hrozeb i příležitostí. Strategický plán vypracovaný sociogeografickým přístupem klade důraz na možnost ovlivnění zlepšení prostředí veřejnou správou, občany a efektivním využitím finančních zdrojů. Předpokládá a podporuje vzájemnou spolupráci veřejné správy, občanů, podnikatelů a jejich vůli společně dosáhnout zlepšení života v místě.

1. 3. 3 Environmentální přístup

Při zpracování strategických plánů se po zkušenostech ukázalo, že nelze opomíjet environmentální aspekty a související cíle udržitelného rozvoje. Proto se od přelomu tisíciletí klade důraz právě na udržitelný rozvoj, na komplexní a dlouhodobé řešení problémů, optimální využívání zjevných a skrytých zdrojů a dosažení shody nebo alespoň kompromisu mezi všemi účastníky v hlavních bodech strategického plánu. Při vzniku plánu je nezbytná spolupráce s veřejností, která nejlépe zná možnosti území a potřeby občanů. Jedním z hlavních dokumentů, které obsahují principy trvalé udržitelnosti je Místní agenda 21.

2 Strategický plán

Strategický plán představuje závěrečný moment procesu strategického plánování, kdy se všechny výstupy zformulují do textové podoby a jsou předloženy ke schválení kompetentním osobám.⁸ V praxi se v ČR tento dokument nazývá různě – např. program rozvoje obce, strategický rozvojový plán. Strategický plán je tedy koncepčním dokumentem, který popisuje klíčové jevy daného území, hodnotí je a navrhuje k nim dlouhodobé cíle a opatření, jejichž realizace by měla vést k pozitivnímu rozvoji tohoto území, k růstu místní ekonomiky, k rozvoji sociálně-společenských a kulturních aktivit, ochraně životního prostředí a udržitelného rozvoje.⁹

Strategie má úzký vztah k územnímu plánu, měla by ho respektovat ve smyslu již existujících územně-technických podmínek.¹⁰ Protože územní plán představuje jeden z nejmocnějších nástrojů realizace strategie obce, je koordinace těchto dvou koncepčních dokumentů mimořádně důležitá a nutná. Z právního hlediska je strategický plán, na rozdíl od územního plánu, dokumentem koordinačním a oznamovacím, který nemá charakter závazného právního předpisu. Navržené záměry by však měly být závazné pro samotného zpracovatele.¹¹

2.1 Rozdíl mezi územním a strategickým plánem

Hlavní rozdíl mezi strategickým a územním plánem je v jeho řešení. Územní plán jasně a závazně definuje ideální využití celého území, které stanovuje už v plánovacím dokumentu. Strategický plán neřeší, kde bude jaká aktivita či činnost lokalizována, ale naznačuje, co je možné v řešené obci nebo mikroregionu rozvíjet.¹² Z toho vyplývá, že strategický plán je zaměřen spíše na sociálně-ekonomický rozvoj obce a územní plán na využití plochy. Strategický plán vychází z rámcové vize, kde jsou projekty tvořeny po

⁸ Steiss. *Strategic Management for Public and Nonprofit Organizations*, CRC Press: 2003, s. 87

⁹ Škrabal a kol. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*, Přerov: 2006, s. 42

¹⁰ Janečková, Vašítková. *Marketing měst a obcí*, Praha: 1999, s. 31

¹¹ Perlín. *Strategický plán mikroregionu*. Praha: Karlova univerzita, 2006, s. 12

¹² Perlín. *Strategický plán mikroregionu*. Praha: Karlova univerzita, 2006, s. 8

částech. Zde můžeme vidět, že proces u strategického plánování je důležitější než samotný výstup.¹³

Co má být vypracováno dříve, územní plán nebo strategický plán? Podle některých autorů¹⁴ je tato otázka v podstatě bezpředmětná. V obcích už velmi často jeden dokument existuje a ten druhý by měl na ten první navazovat a respektovat ho. Pro strategický plán je určující limit území. V případě tvorby územního plánu je nezbytné znát záměry využití území. Ideální stav je však ten, že oba dokumenty vznikají současně.

Rozdíl mezi územním a strategickým plánem je zobrazen v Tabulce 1.

Tabulka 1: Rozdíl mezi strategickým a územním plánem

Oblast	Strategický plán	Územní plán
Legislativa	Nepřímě	Zákon č. 283 /1998 Sb.
Zaměření	Sociálně ekonomický rozvoj	Využití plochy
Postup zpracování	Volný	Předem definovaný vyhláškou
Projednávání	Nespecifikováno	Jasná a závazná pravidla
Schvalování	Obecní zastupitelstvo	Obecná zastupitelstvo
Závaznost	Nezávazný, orientační	Závazný
Řešení území	Sídlo, obec, mikroregion	Obec, kraj
Časové horizonty	10-15 let	Do 15 let
Rychlost zpracování	1-2 roky	2 – 3 roky
Změny, aktualizace	Průběžně	Předepsaný procedurální postup

Zdroj: upraveno podle Perlín 2006

¹³ Dobrucká, Coplák. Tvorba strategického rozvojového plánu obce, Bratislava: Peter Mačura – PEEM, 2007, s. 12

¹⁴ Půček. Strategické versus územní plánování. *Urbanismus a územní rozvoj*, 2001, s 6.

2. 2 Legislativní ukotvení strategického plánu

Jak již bylo zmíněno v kapitole 2. 2, strategické plánování nemá jednoznačnou oporu v zákonech či právních předpisech České republiky a nemá ji ani v legislativě Evropské unie. Je pouze okrajově zmiňován v několika právních předpisech.

Dokumenty na úrovni obcí v podobě programu rozvoje svého územního obvodu byly uvedeny od roku 1990 v zákoně o obcích spolu s pravomocí obecního zastupitelstva schvalovat program rozvoje, provádět kontrolu jeho plnění a přijímání opatření k jeho splnění. Dodnes je právo zastupitelstva schvalovat program rozvoje v Zákoně o obcích č. 128/2000 Sb. (§ 84, odstavec 2 písmeno a).

Podobnou právní úpravu o schvalování programu rozvoje územního obvodu kraje, zajištění realizace a kontrolu plnění obsahuje Zákon o krajích č. 129/2000 Sb. (§ 35, odstavec 2, písmeno a). Hlavní legislativní oporou strategického plánování je Zákon o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb., který obecně upravuje problematiku regionálního plánování a definuje dokumenty regionálního rozvoje.

V §2 definuje region jako územní celek a definuje strategii rozvoje jako střednědobý dokument na 3 – 7 let, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje východiska, stanovuje cíle a zásady pro vypracování regionálního programového rozvoje. V §5 je definována Strategie regionálního rozvoje ČR, která upravuje postavení jednotlivých orgánů při zpracování a projednávání tohoto typu dokumentu. Zákon se však výslovně nezmiňuje o dalších typech strategických dokumentů, to však neznamená, že by jejich zpracování omezoval nebo nedoporučoval. Proto kromě výslovně uvedených strategických dokumentů vznikají i další strategické dokumenty, které nejsou výslovně zmíněny v citovaném textu zákona nebo mají jiné parametry, jiné návrhové období nebo jinak definované parametry zpracování. Přesto mohou být označeny jako strategické dokumenty.¹⁵

¹⁵ Perlín. Strategický plán mikroregionu. Praha: Karlova univerzita: 2006, s. 11

Předpis č. 248/2000 Sb. Zákon o podpoře regionálního rozvoje. *Zákony pro lidi* [online]. 2000 [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

2.3 Metodika zpracování strategického plánu

V současnosti neexistuje striktně daná metodika, jakým způsobem vytvořit strategický plán, co musí splňovat po obsahové stránce a které všechny oblasti socio-ekonomického rozvoje by měl postihovat. Přesto máme k dispozici několik odborných titulů a metodických příruček, které se samotnou tvorbou strategického plánu zabírají.

Pro samotný proces realizace strategického plánování hraje podstatnou roli, které subjekty se na něm budou podílet. V obecné rovině existují dva extrémní případy. Prvním je tzv. expertní metoda, pomocí které strategický plán připravují externí odborní zpracovatelé ve spolupráci s představiteli řešeného území. Doporučuje se však pro větší územně správní celky (kraj, mikroregion). Druhým extrémem je komunitní metoda, u které v rámci procesu tvorby jsou zainteresovány více místní subjekty řešeného území (zastupitelstvo, manažeři aj.). Tato metoda je naopak vhodná pro malé obce a města.

Hlavní rozdíly mezi těmito metodami jsou uvedeny v Tabulce 2¹⁶:

Tabulka 2: Základní znaky expertní a komunitní metody

Expertní metoda	Komunitní metoda
Strategický plán zpracovává skupina najatých expertů, účast představitelů obce či regionu na vzniku koncepčních dokumentů je omezená.	Strategický plán je výsledkem diskuze představitelů obce či regionu, která je vnějším expertem pouze moderována.
Skutečnost místním představitelům interpretuje expertní tým.	Skutečnost interpretují místní aktéři, konzultantem je interpretace pouze usměrňována
Zaměření strategického plánování na komplexní rozvoj.	Neřeší komplexní rozvoj dotčeného území, ale orientuje se pouze na dílčí vybrané problémy.
Snaha o maximálně objektivní postižení skutečnosti.	Snaha o takové zachycení skutečnosti, které je pro místní aktéry nejpřijatelnější, nikoli nejobjektivnější.

Zdroj: Holeček, 2009

¹⁶ Holeček. Obec a její rozvoj v širších souvislostech, Garep: 2009, s. 28.

Každá z uvedených metod má svá pozitiva a negativa. V praxi dochází často k jejich kombinaci s cílem čerpat výhod každé z nich pro jednotlivou fázi procesu plánování. Kupříkladu analýza řešeného území přinese větší míru objektivitu expertní metodou. Naopak projednání konkrétních aktivit v rámci strategického plánování by mělo inklinovat k využití komunitní metody – projednání budoucích aktivit se subjekty jejich realizace.¹⁷

Ještě než se dostaneme k obsahové části strategického plánu, měli bychom zmínit kritéria, která by měl strategický plán obsahovat. Vhodný výčet popisuje Perlín¹⁸:

- dlouhodobost,
- systematičnost,
- selektivnost,
- provázanost,
- soustavnost,
- otevřenost,
- reálnost.

Dlouhodobost

Strategický plán by měl být připravován na delší časové období. Kromě základního časového horizontu typu „volební období“ je možné uvažovat i na období 5 let, po vstupu do Evropské unie je častěji využíván evropský model šestiletého plánovacího období. Delší horizont 10 let je často uplatňován pro obecněji formulované strategické plány. Horizont 15 let je při zpracovávání strategických plánů pro obce nebo mikroregiony spíše výjimkou a je vyhrazen pouze pro dlouhodobé a postupně naplňované strategické vize. Plánovací horizonty přesahující desetileté návrhové období není vhodné používat při plánování rozvoje mikroregionů nebo jednotlivých měst.

Systematičnost

Strategický plán by se měl uspořádaně zaobírat všemi oblastmi, které jsou pro rozvoj obce důležité. Neměl by některé oblasti rozvoje přeceňovat a jiné podceňovat.

¹⁷ Holeček. Obec a její rozvoj v širších souvislostech, Garep: 2009, s. 29-30

¹⁸ Perlín. Strategický plán mikroregionu. Praha: Karlova univerzita: 2006, s. 15

Systematičnost je tak nutné chápat i ve smyslu systematického postupu práce při hledání jednotlivých strategických cílů a cest rozvoje.

Selektivnost

Strategický plán nemůže řešit veškeré aspekty ekonomického nebo sociálního rozvoje území. Nelze připravit současně podrobný dokument, který bude navrhovat dílčí kroky pro řešení a současně mít ambice vše vyřešit. Jedním z hlavních znaků strategického plánování je proto selektivnost. Z tohoto důvodu by se měl zaobírat pouze vybranými prioritními osami pro obec.

Provázanost

Provázanost strategického dokumentu je jedna z klíčových podmínek. Je nutné jednotlivé kroky ve strategickém plánu vždy velmi pečlivě hodnotit z hlediska jejich vnitřní provázanosti, nikoliv pouze samy o sobě. Navíc řada takových zásahů na území obce/regionu vyvolá odezvu v okolí, které již v dokumentu zpracováno není, proto je třeba řadu opatření konzultovat i s okolními obcemi/regiony.

Soustavnost

Strategický plán musí být chápán jako flexibilní nástroj rozvoje. Součástí strategického plánování je tedy trvalé hodnocení dosavadních výsledků procesu strategického plánu. Pouze takový strategický plán může být živým pracovním materiálem, který je současně velmi dobrou oporou pro opakující se nebo každodenní rozhodování představitelů veřejné správy nebo dalších aktérů procesu strategického plánování.

Otevřenost

Proces přípravy dokumentu je v nejširším slova smyslu věcí veřejnou a nelze kohokoliv, kdo má chuť nebo zájem, z procesu přípravy projednávání a schvalování dokumentu vyřazovat. Druhým významem je otevřenost vůči novým podnětům ať již v době přípravy a projednávání nebo po schválení v době realizace některých strategických směrů. Strategický plán není rigidní dokument, ve kterém je jednou pro

vždy naplánováno, jak se bude obec nebo mikroregion vyvíjet příštích 5-10 let. Strategický dokument také musí být vytvořen ve srozumitelném a čtivém jazyku. Strategický plán musí být srozumitelný jak okruhu zpracovatelů, tak i těm, pro které je určen.

Reálnost

Strategický dokument nesmí opouštět realitu a měl by se držet střízlivého pohledu na současnost a budoucí vývoj obce. Je zapotřebí rozlišit přání a představy od reálných možností obce. Není totiž příliš obtížné naplánovat skvělou budoucnost každé obce nebo mikroregionu, která bude založena na trvalém a ničím neomezeném přísunu investic do obce a vysoké zahraniční návštěvnosti místních pamětihodností. Stanovení cílů, které jsou nejen lákavé ale i reálné, je zdánlivě jednoduché. Reálnost je však nutné hodnotit nejen z finančního hlediska, ale i z hlediska ekonomických a sociálních podmínek.

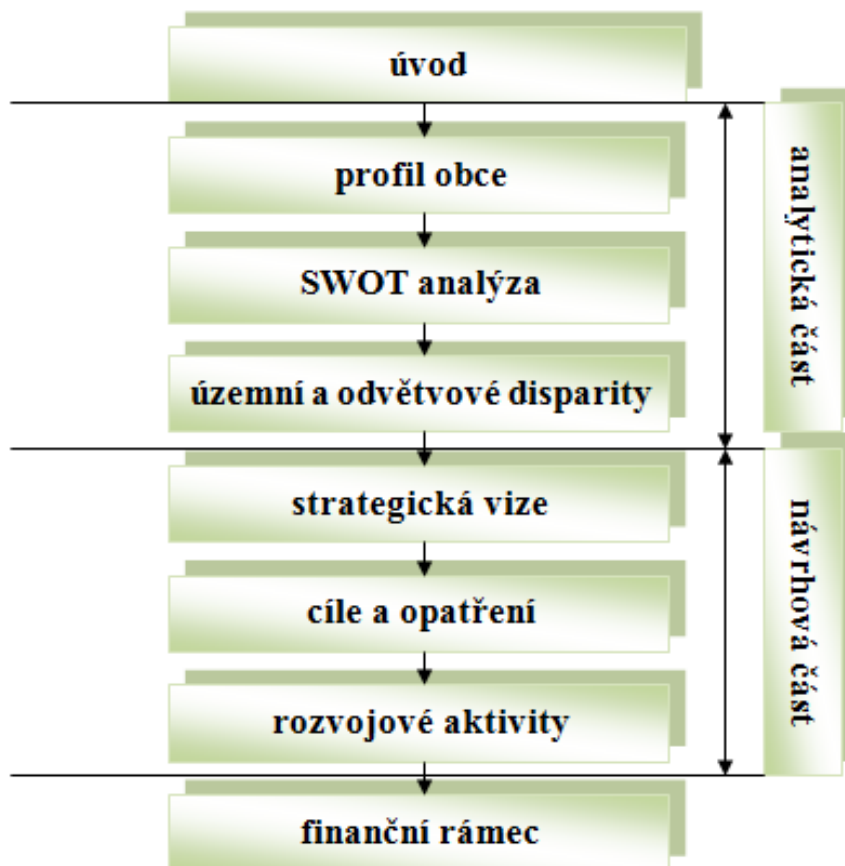
2. 4 Obsahová struktura

V zásadě neexistuje přesný návod, jak vytvořit úspěšný strategický plán. Lze se pouze držet jistých doporučení, která mohou eliminovat riziko vytvoření neuchopitelného strategického plánu.¹⁹ Návrh obsahu strategického dokumentu je sestaven na základě zkušeností získaných při posuzování dokumentů stejného zaměření. Při zpracování strategického dokumentu by měl však vycházet zejména z místních podmínek konkrétní obce a být přizpůsoben specifikům této obce.²⁰ Na Obrázku 2 je uvedeno schéma obsahu strategického plánu obce.

¹⁹ Holeček. Obec a její rozvoj v širších souvislostech, Garep: 2009, s. 35

²⁰ Labounková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpravování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 17

Obrázek 2: Schéma obsahu strategického plánu obce

Zdroj: upraveno podle Labounková, Půček, Rohrerová a kol. 2009

2. 4. 1 Úvod strategického plánu

V první části jsou zejména popsány důvody ke zpracování strategického dokumentu, jako například vznik obce, nutnost koncepčního řešení dalšího rozvoje území, možnost čerpání finančních prostředků z různých fondů na základě zpracovaných navazujících projektů a další.²¹

Na obrázku č. 2 můžeme vidět, že strategický plán obsahuje dvě základní části – část analytickou a část návrhovou. Naplnění jednotlivých částí programu a také způsob jejich tvorby se odvíjí od potřeb obce. Na malé obci je situace přehlednější a je možné zachytit vše podstatné na několika málo stranách, charakteristika velkých měst vyžaduje detailnější práci se statistickými informacemi.

²¹ Labounková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 17

2. 4. 2 Analytická část – Situační analýza (profil obce)

Situační analýza, která charakterizuje profil obce, je podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování strategického dokumentu, a sice k vymezení problémových oblastí, cílů a priorit. Fakta a poznatky získané při zpracování situační analýzy jsou východiskem a hlavním podkladem pro zpracování SWOT analýzy. Situační analýza vede k nalezení charakteristických rysů místní ekonomiky, místních zvláštností a zhodnocení vývojových trendů na pozadí obecných trendů vývoje na regionální a národní úrovni. Posuzování území obce by mělo být proto založeno na komplexním přístupu se zaměřením na jeho předcházející vývoj a současnou situaci.²²

Struktura charakteristiky obce je následující²³:

1. Území

Poloha

Historické souvislosti

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Sociální situace

Spolková činnost (tj. aktivity obyvatel)

3. Hospodářství

Ekonomická situace (zemědělství, průmysl, služby, cestovní ruch)

Trh práce

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Dopravní infrastruktura

Dopravní obslužnost

²² Labounková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 18

²³ Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí. Metodika tvorby programu rozvoje obce. 2012, s. 10

5. Vybavenost (včetně jejího využití a aktivit v jednotlivých oblastech)

Bydlení
Školství a vzdělávání
Zdravotnictví
Sociální péče
Kultura
Sport a tělovýchova

6. Životní prostředí

Složky životního prostředí (krajina, ovzduší, vody, hluková zátěž atd.)
Ochrana životního prostředí (chráněná území, brownfields atd.)
Odpadové hospodářství

7. Správa obce

Správa obce (kompetence, rozsah výkonu státní správy v přenesené působnosti, organizační struktura, zřizované organizace atd.)
Rozsah a využití obecního majetku
Zhodnocení finanční situace obce (rozbor příjmů a výdajů a jejich výhledu, možné využití ukazatelů finanční analýzy)
Bezpečnost (kriminalita, zapojení do integrovaného záchranného systému, rizika živelních pohrom atd.)
Vnější vztahy a vazby obce (zejména v rámci svazku obcí, místní akční skupiny, s partnerskými obcemi)

Rozsah a míra podrobnosti jednotlivých kapitol, stejně jako zahrnutí dílčích témat záleží na rozhodnutí pořizovatele dokumentu ve vazbě na velikost a další specifika obce (např. obec bez významnějších turistických atraktivit se nebude zabývat cestovním ruchem a naopak).²⁴

Charakteristika obce dále může jako rozšiřující části obsahovat například výsledky šetření názorů obyvatel obce či jiných šetření. Tato šetření jsou velmi vhodná pro doplnění analytických kvantitativních dat, které mnohdy nedokážou podchytit

²⁴ Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí. Metodika tvorby programu rozvoje obce. 2012, s. 10

lokální situaci v plné šíři. Šetření nemusí sloužit pouze pro analytické účely, ale také mohou sloužit ke zjištění názorů ohledně budoucího směřování obce. Šetření v terénu mohou být opravdu rozmanitá a jejich aplikace velmi závisí na zvyklostech obce, proto by měla být realizace a způsob šetření plně na jejím dobrovolném rozhodnutí. Dále může obsahovat srovnávací analýzu vůči okolním obcím a v rámci velikostně podobných sídel daného kraje či jinak vymezených území (např. ORP, okres, kraj) s vyhodnocením a popisem zjištěných výstupů. Výběrová srovnávací analýza může napomoci hledání efektivnějších rozvojových možností se získáním konkurenční výhody v rámci aktivit, které nejsou v jiných sídlech s obdobnou charakteristikou realizovány a které mohou mít do budoucna pozitivní vliv na konkrétní rozvojové procesy.²⁵

2. 4. 3 Analytická část – SWOT Analýza

SWOT analýza je jednoduchým nástrojem, koncepčním rámcem pro systematickou analýzu, zaměřeným na charakteristiku klíčových faktorů ovlivňující strategické postavení obce či organizace. Je přístupem nepřetržité konfrontace vnitřních zdrojů a schopností obce se změnami v jejím okolí. SWOT analýza využívá závěrů předchozích analýz tím, že identifikuje hlavní silné a slabé stránky obce a porovnává je s hlavními vlivy z okolí, respektive příležitostmi a ohroženími a směřuje k syntéze jako východiska pro formulaci strategie.²⁶

Přístup SWOT analýzy rozlišuje dvě charakteristiky vnitřní situace obce, silné a slabé stránky, a dvě charakteristiky vnějšího okolí, příležitosti a rizika. Z tohoto přístupu však současně vyplývá značné omezení SWOT analýzy, vyvolané právě požadavkem odlišit silné stránky od slabých a příležitosti od hrozeb. Na tento aspekt poukazuje například Grant²⁷. Často je velmi obtížné odhadnout, zda určitý jev znamená příležitost či hrozbu a zda určitá charakteristika obce představuje její silnou či slabou stránku.

²⁵ Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí. Metodika tvorby programu rozvoje obce. 2012, s. 11-12

²⁶ Sedláčková. Strategická analýza, 2. přepracované a rozšířené vydání, C H Beck, 2006, s. 91

²⁷ Grant. Contemporary Strategy Analysis. John Wiley & Sons, 2010, s. 421

Vnitřní analýza

Vnitřní analýza vychází z posouzení vnitřní situace regionu. Pro účely strategického plánu obce jsou jako silné a slabé stránky vybrány vnitřní faktory sociální a hospodářské soudržnosti obce, které je možné potenciálně ovlivnit rozvojovými aktivitami a intervencemi obce. Silné stránky přitom zahrnují jakékoliv konkurenční výhody regionu pro jakékoliv typy rozvojových aktivit. Slabé stránky jsou veškeré faktory, které uvnitř obce limitují nebo ohrožují tyto aktivity.²⁸

Vnější analýza

Příležitosti a ohrožení vycházejí z vnějšího prostředí a vztahují se k procesům a trendům, které se vyskytují mimo oblast sociální a hospodářské soudržnosti obce. Patří sem například:

- změny zákonů,
- hospodářské a finanční změny na národní a mezinárodní úrovni,
- sociální, politické a demografické změny,
- infrastruktura na národní a mezinárodní úrovni,
- živelné pohromy.

Ve vnější analýze je nutné správně rozpoznat, které okolnosti a tendence jsou pro region důležité, zda mohou mít pozitivní nebo negativní dopad a jakou vyžadují konstruktivní reakci ze strany obce. Obce mají velmi omezené možnosti řešit hrozby a kritické oblasti, které spadají například do odpovědnosti státu (privatizace, sociální politika, otázky školství apod.), mohou však při řešení hrozeb a kritických oblastí spolupracovat s krajem, státem, místními partnery. Ve správné identifikaci silných stránek a příležitostí rozvoje obce spočívá stanovení rozvojového potenciálu obce.²⁹

²⁸ Labouňková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpravování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 20

²⁹ Labouňková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpravování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 20

2. 4. 4 Analytická část – Územní a odvětvové disparity

K nevyváženému rozvoji území, který nelze považovat za udržitelný, dochází tehdy, když namísto přirozené různorodosti měst, vesnic, regionů a krajiny, kterou pokládáme za hodnotu podporující udržitelný rozvoj, dochází ke vnášení nežádoucí nerovnováhy mezi nimi. Disparity jako projev nevyváženého rozvoje mohou v rámci jednoho území vznikat nadměrným čerpáním jeho územního kapitálu. Disparitou v území je, pokud se například výrazně odlišuje kvalita veřejných služeb anebo veřejných prostranství v různých částech města či regionu, nejčastěji ji způsobuje využívání určitého zdroje v území na úkor jiných zdrojů a hodnot v území, jejím konečným důsledkem je pak nárůst rozdílů mezi kvalitou života v jednotlivých územích či mezi jejich obyvateli.³⁰

2. 4. 5 Návrhová část

V návrhové části je vyjádřena představa o rozvoji obce a navržen způsob jejího dosažení. Základní kapitoly návrhové části jsou tvořeny strategickou vizí, programovými cíli, opatřeními, rozvojovými aktivitami a podporou realizace dokumentu. Dle potřeb a zvyklostí pořizovatele dokumentu je možné rozpracovat další konkrétní kroky realizace dokumentu do dalších částí (akční plán).³¹

2. 4. 6 Návrhová část – Stanovení vize rozvoje obce

Vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti obce, o tom, jak se bude obec měnit a zlepšovat, soubor představ a priorit obce. Vize je „směrovkou“ rozvoje. Součástí vize mohou být i principy, na nichž obec staví svůj rozvoj. Časový horizont vize je v rozmezí 10–20 let. Naplnění vize by mělo být dosaženo realizací celého příslušného dokumentu či následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru.

³⁰ Maier. Udržitelný rozvoj území, Grada Publishing a.s., 2012, s. 17

³¹ Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí. Metodika tvorby programu rozvoje obce. 2012, s. 13

Strategická vize obce by měla být definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části, aby byla zajištěna její budoucí reálnost a splnitelnost.³²

2. 4. 7 Návrhová část – Formulování cílů rozvoje a opatření

Cíle rozvoje představují směrné ukazatele pro rozvoj regionu a informaci o stavu, kterého by mělo být dosaženo. Stanovení cílů musí být jasné a stručné. Cíle se odvozují od vize regionu o jeho budoucím vývoji a SWOT analýzy. Měly by využívat silné stránky a eliminovat slabé stránky obce, dále by měly využívat příležitosti rozvoje a reagovat na ohrožení rozvoje obce. Cíle musí být přiměřeně konkrétní, realistické, hodnotitelné, vydiskutované a odsouhlasené aktéry. Musí být zřejmé, do kdy má být cílů dosaženo (programové cíle mohou být formulovány i na kratší období v rámci platnosti programu rozvoje obce). Cíle musí být vzájemně sladěny.³³

Opatření jsou definována jako zásadní úkoly k naplnění stanovených programových cílů a formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Odvíjí se od programových cílů a mají střednědobý charakter, předpoklad jejich realizace je v celém návrhovém období nebo ve stanoveném kratším časovém úseku. Jednotlivá opatření jsou pak naplňována prostřednictvím realizace konkrétních rozvojových aktivit. Samotná opatření mohou mít v rámci použití integrovaného přístupu dvojí charakter:

- Tematický charakter – opatření se zaměřují na řešení určitého tématu v rámci celé obce, případně ve více lokalitách
- Prostorový charakter – opatření se zaměřují na (komplexnější) řešení situace v jednotlivých částech obce

Při větším počtu opatření je vhodné (možné) seskupit opatření dle zaměření do tematických okruhů/oblastí apod.³⁴

³² Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí. Metodika tvorby programu rozvoje obce. 2012, s. 13

³³ Labounková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpravování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 21

³⁴ Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí. Metodika tvorby programu rozvoje obce. 2012, s. 15

2. 4. 8 Návrhová část – Rozvojové projekty

Po odsouhlasení jednotlivých cílů a opatření začnou pracovní skupiny vypracovávat konkrétní rozvojové projekty, které určují, jak se jednotlivá opatření budou realizovat. V průběhu zpracování návrhové části dokumentu se vytvoří tzv. zásobník projektů. Sběr náměrů na projekty se provádí rovněž formou zapojení veřejnosti do zpracování strategického plánu obce, nebo prostřednictvím veřejné výzvy. Ze zásobníku projektů jsou poté vybírány nejvhodnější a nejpotřebnější projekty na kratší časové období a je sestavován *Akční plán*.³⁵

Akční plán

Akční plán představuje krátkodobý dokument (na období 1–2 let), který navazuje na návrh opatření a aktivit a konkretizuje způsob realizace rozvojových aktivit plánovaných na nejbližší období až do podoby postupových kroků (rozfázování činností, zejména např. přípravné kroky). Věcný obsah akčního plánu může být různorodý, ale obvykle je v zavedené praxi běžně jeho součástí: seznam nosných aktivit či projektů³⁶ na dané období, rozpis hlavních kompetencí a úkolů vybraných aktérů (organizační a materiální zabezpečení), projektové fiše.³⁷ Nejeftektivnější způsob práce s akčním plánem je založen na každoroční aktualizaci dvouletého akčního plánu. Tento přístup předpokládá, že v prvním roce jsou vedle přímé realizace různých projektů připravovány k realizaci projekty plánované na další rok. Při roční aktualizaci se připravované projekty posouvají do realizace a jsou opět prováděny přípravné kroky pro realizaci projektů plánovaných na další rok. Tak je dosaženo plynulosti rozvojových činností a zvyšuje se i šance získat dotační podporu.³⁸

³⁵ Labouňková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 22

³⁶ Při výběru vhodných projektů je vhodné se řídit celkovou životaschopností projektu, poměrem nákladů a přínosů projektu. To lze zjistit pomocí studie proveditelnosti, nebo analýzy nákladů a přínosů (CBA analýzy).

³⁷ Vybrané projektové záměry obcí, u nichž byl identifikován nositel, cíl projektu, základní finanční rámec, možné způsoby financování a další potřebné informace, jsou rozpracovány do podoby projektových fiší. Jedná se o standardizovaný formulář sloužící ke vstupnímu popisu projektu při předkládání žádosti o finanční podporu.

³⁸ Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí. Metodika tvorby programu rozvoje obce. 2014, s. 21

Východiska pro návrhovou část mohou dále jako rozšiřující části obsahovat například limity rozvoje, problémovou analýzu anebo opět analýzu vnitřních a vnějších faktorů rozvoje (vnější faktory – hodnocení vhodné opřít o analýzu PESTLE³⁹).

2. 4. 9 Zpracování finančního rámce

Cílem sestavení finančního rámce je omezit finanční riziko a zajistit efektivní hospodaření s disponibilními prostředky obce. Finanční rámec posuzuje návrhovou část strategického plánu obce z hlediska finančních možností obce a stanovuje zdroje financování záměrů obsažených v návrhové části strategického plánu obce. Finanční rámec vychází z rozpočtových možností, skutečností uplynulých rozpočtových let (minimálně 3 roky) a rozpočtového výhledu obce (optimální na 3 budoucí roky) podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočtový výhled obce a rozpočty v budoucích letech by měly zohlednit investiční záměry obsažené v strategickém plánu obce.⁴⁰

Obsah finančního rámce⁴¹

- analýza finančních zdrojů za období 3-5 let (příjmy a výdaje obce, rozpočtový výhled, přehled realizovaných projektů – investiční a neinvestiční výdaje),
- současné finanční možnosti obce při sdružování prostředků,
- přehled námětů na projekty dle potřeby a jednotlivých let,
- zajištění možností financování jednotlivých námětů na projekty z vlastních a cizích zdrojů,
- závěrečná doporučení.

³⁹ Analýza vnějšího prostředí řešeného subjektu. Zabývá se rozбором působení **P**olitických, **E**konomic-
kých, **S**ociálních, **T**echnologických, **L**egislativních a **E**nvironmentálních vlivů na danou obec.

⁴⁰ Labouňková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpravování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 23

⁴¹ Labouňková, Půček, Rohrerová a kol. Metodická příručka pro zpravování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Ústav územního rozvoje, 2009, s. 24

3 Strategie rozvoje měst a obcí

Rozvoj měst a obcí je jeden ze základních stavebních kamenů jejich prosperity. A tak jako podniky v soukromém sektoru, tak i veřejná správa, kam chod obce zapadá, využívá strategické plánování k efektivním operacím, jež posunují její vývoj dopředu.

3.1 Základní charakteristika obce

Dle Ústavy České republiky je obec veřejnoprávní korporací, tedy právnickou osobou, která je základní jednotkou veřejné správy.⁴² Obec je také základní jednotkou územní samosprávy a její zřízení je upraveno zejména zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Péče o všestranný rozvoj by tak měla vycházet z určité vize rozvoje každé obce a představitelé obcí prostřednictvím získávání dotací ji mohou naplňovat.⁴³

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Mezi základní znaky obce patří území, obyvatelé a samospráva. Jednotlivé obce se od sebe mohou lišit velikostí, počtem obyvatel, občanskou vybaveností či svým ekonomickým a ekologickým zázemím.

V České republice tak rozlišujeme tři základní druhy obcí:

- obce I. kategorie – obce
- obce II. kategorie – obce s pověřeným obecním úřadem
- obce III. kategorie – obce s rozšířenou působností.

⁴² Balík. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Grada Publishing a.s., 2009, s. 12

⁴³ Zákon č. 128/2000 Sb. *Zákony ČR* [online]. 2000 [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>

Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel je městem. Dále zákon rozlišuje 19 statutárních měst. Obec, která byla oprávněna užívat označení městyse přede dnem 17. května 1954, je městysem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny.⁴⁴

3. 2 Program rozvoje obce

Komplexní program rozvoje obce či města je dokument dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území obce.⁴⁵

Primární dispozicí pro to, aby obce mohly uspět v široké škále konkurence, je zavedení taktiky šité na míru té dané lokality. Díky ní pak lze dospět k požadovanému rozvoji. K náležitému vykonávání aktivit spjatých s rozpočtem, funkcemi a konkurenceschopností, využívají obce prostředky, jež realizují pozitivní vývoj činností uskutečňujících se na jejich území.

Program rozvoje obce by měl sloužit především jako podklad pro:

- zpracování konkrétních podnikatelských a jiných investičních záměrů realizovaných v obci;
- sestavení obecního rozpočtu;
- zodpovědný vstup obce na kapitálový trh;
- práce na novelizaci územního plánu obce nebo případné vypracování územního plánu obce;
- posouzení regionálních programů a plánů z pohledu obce.⁴⁶

Díky tomuto programu tak obce mohou samy ovlivnit, jak budou prosperovat. Nejsou závislé pouze na státu, ale také na své samosprávě, na tom, co si zastupitelé s přihlédnutím na své občany vybudují.

⁴⁴ Předpis č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení). *Zákony pro lidi* [online]. 2010 [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

⁴⁵ Rektořík, Šelešovský a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 14

⁴⁶ Wokoun. Kadeřábková. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. s. 251

Pořízením programu rozvoje získá obec materiál, který pomůže odhalit skryté zdroje a možnosti, jež mohou být použity pro její rozvoj. Zcela převažující většině malých obcí však ani takto případně zjištěné prostředky nijak významně příjmovou stránku rozpočtu nezvýší. V každém případě umožní voleným orgánům zvolit takovou strategii, která navodí celkové zlepšení života obce i jejích občanů.⁴⁷

Takovéto strategické plánování je velmi pozitivní pro dlouhodobý vývoj obce, jelikož se v něm soustřeďují zdroje a postoje k řešení zásadních problémů. Je však důležité připravit program rozvoje i s analýzou budoucího vývoje externích podmínek. Jen tak může obec snižovat nežádoucí účinky hrozeb a maximálně využít možnosti, které se mohou v budoucnu objevit. Stěžejními úkoly programu rozvoje obce jsou:

- určení společných zájmů obce, jejích obyvatel a podnikatelských subjektů;
- definování místních předpokladů realizace těchto zájmů;
- definování dlouhodobých záměrů hospodářské, sociální a ekologické politiky v obci;
- optimalizace územně-technických a sociálně-psychologických podmínek pro rozvoj podnikání a bydlení v obci;
- účelná alokace běžných veřejných výdajů v zájmu vytvoření stabilních podmínek pro podnikání a bydlení v obci;
- posilování u místních obyvatel a podnikatelů odpovědnost za rozvoj obce a posilovat vědomí sounáležitosti.⁴⁸

Program rozvoje obcí a měst postrádá svůj smysl, pokud není aktualizován. Mělo by se tomu tak dít každý rok. Vnější i vnitřní situace obce se mění a tak ustanovení, změny či úkoly přestávají být adekvátní. Pomocí sledování rozvoje lokality je tedy nutné informace měnit a upřesňovat. Kvalitním zhotovením takového dokumentu získá obec kompaktní sadu ustálených, fakticky ověřených kroků a prostředků k vedení perspektivních přeměn a současně i k samotnému procesu řízení těchto transformací.

⁴⁷ Rektořík, Šelešovský a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 17

⁴⁸ Wokoun. Kadeřábková. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. s. 252

VLASTNÍ PRÁCE

Pro tuto diplomovou práci bylo vybráno město Slavkov u Brna.

4 Slavkov u Brna

Historické město Slavkov u Brna leží v rovině na jihovýchodě České republiky, přibližně 15 km východně od Brna, na pravém břehu řeky Litavy (viz. příloha A). Žije zde přibližně 6 300 obyvatel na výměře 14,95 km².⁴⁹

Slavkov u Brna je také obcí s rozšířenou působností, obce jeho správního obvodu tvoří obce Bošovice, Heršpice, Hodějice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Kobeřice u Brna, Křenovice, Lovčičky, Milešovice, Němčany, Nížkovice, Otnice, Slavkov u Brna, Šaratice, Vážany nad Litavou, Velešovice a Zbýšov.

Slavkov je známý především bitvou u Slavkova, která se v roce 1805 odehrála několik kilometrů západně od města. Jeho historické jádro je městskou památkovou zónou, přilehlá oblast Slavkovského bojiště je krajinnou památkovou zónou.⁵⁰

4.1 Historie města

Město vstoupilo do světové historie díky vítězství francouzského císaře Napoleona I. Bonaparta v grandiózní bitvě tří panovníků svedené dne 2. 12. 1805 v polích západně od Slavkova. Ve svém rozkaze, který Napoleon citoval následující den z tohoto zámeckého balkonu gardovým jednotkám, označil za místo krvavého střetnutí Austerlitz, což byl tehdejší název Slavkova. Pravděpodobný základ pro pojmenování Austerlitz se jeví v latinském tvaru „Nova sedes“, což značí „Nové sídlo“. Historikové se domnívají, že vznikl před koncem 12. století, kdy se území dostalo do držení řádu Německých rytířů. Chybným přepisem do češtiny, němčiny a latiny měnil se původní tvar na Novosedeliz (rok 1237), dále Nausedlicz (1322), Neusserlicz (rok 1343), Nausterlitz (rok 1460) a Austerlitz (rok 1611). Posledně vzniklý název se objevuje až do

⁴⁹ Pernes, Sáček. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2007

⁵⁰ Pernes. *Slavkov u Brna: město a okolí*. Praha: Svěpomoc, 1987, 178 s.

roku 1918 a následně ještě v době německé okupace. Jméno Slavkov se poprvé připomíná v roce 1361 a pak až roku 1475. Název je odvozen od osobního jména Bohuslav, lidově Slávek. Vztahuje se pravděpodobně na nějaký blízký dvůr patřící stejnojmenné osobě. Z něj se buď z důvodu zániku či začleněním do struktury města přenesl i název Slavkov, takže se v 17. a 18. století vyskytují na zdejším aglomeraci obě jména vedle sebe. Pro rozlišení Slavkova od ostatních Slavkovů v Českých zemích byl přidán po roce 1918 dovětek u Brna.⁵¹

4. 2 Samospráva města

Orgánem města Slavkov u Brna je zastupitelstvo města a rada města. Navenek město reprezentuje starosta, který stojí v čele městského úřadu. Do této funkce byl zvolen Michal Boudný dne 6. listopadu 2014.⁵²

Zastupitelstvo města je tvořeno 15 členy zvolenými dle zákona č. 491/2001 Sb. v platném znění. Z členů zastupitelstva jsou voleni starosta a místostarosta. Jednání zastupitelstva svolává starosta města obvykle 1x za 3 měsíce do obřadní síně Městského úřadu a jsou veřejná. Termíny zasedání jsou minimálně 7 dní předem zveřejněny na úřední desce a na místech ve městě obvyklých k zveřejňování. Pravomoci zastupitelstva jsou dány zákonem o obcích č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (§ 84).

Městská rada má 5 členů a vykonává v oblasti samostatné působnosti pravomoci uvedené v § 45-51 zákona o obcích, v platném znění. Způsob jednání městské rady upravuje jednací řád. V čele městské rady je volený starosta. Radu dále tvoří 2 místostarostové a další 2 zvolení členové zastupitelstva. Rada Města Slavkov u Brna se schází ke svým schůzím dle potřeby v zasedací místnosti Mú. Zasedání rady jsou neveřejná. Pravomoci rady jsou dány zákonem o obcích č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (§ 102).⁵³

⁵¹ Historie města - Krátký pohled do historie. [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z:<http://www.slavkov.cz/index.php/mesto/o-meste/historie-mesta>

⁵² Městský úřad: Organizační řád a struktura. [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z:<http://www.slavkov.cz/index.php/radnice/urad/organizacni-struktura>

⁵³ Městský úřad: Povinně zveřejňované informace dle zákona č. 106/1999 Sb. [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z:<http://www.slavkov.cz/index.php/radnice/urad/povinne-informace-106>

5 Analytická část

Jak již bylo zmíněno v teoretické části, analytická část se skládá z charakteristiky obce a z východisek pro návrhovou část. Účelem analytické části je popsat situaci v dané obci. Teprve na základě poznané situace a zjištěných pozitivních a negativních rysů obce lze totiž vyvozovat závěry a stanovit skutečnosti, které jsou významné pro další rozvoj obce. Veškeré texty analytické části se píše tzv. problémovým přístupem – nejen že se popisují hodnoty určitých statistických ukazatelů, ale zjištěné hodnoty se také hodnotí a zasazují do kontextu.⁵⁴ Díky tomu je pak z textu zřejmé, zda jde o skutečnost pozitivní či negativní, nebo jsou objasněny souvislosti daného jevu.

5.1 Situační analýza

Pro lepší přehlednost bude situační analýza rozčleněna do tří pilířů regionálního rozvoje, tj. environmentálního, sociálního a ekonomického.

5.1.1 Environmentální pilíř

V této kapitole bude definováno dané území, jeho poloha, ochrana přírody, životního prostředí, přírodních zdrojů a krajiny.

5.1.1.1 Poloha a přírodní podmínky

Oblast Slavkovska i město samé se nachází na území tzv. Vyškovské brány. Průměrná nadmořská výška oblasti je 211 m n. m.. Město je spíše nížinné s přibližně 70% zemědělské půdy. Na jižní straně města se rozkládají 3 rybníky po levém břehu řeky Litavy a menšího potůčku Prostředníčku. Na severu se naopak setkáváme s vyšší nadmořskou výškou, zde se tedy také nachází nejvýše položený bod zvaný Urban (362 m n. m.). Dlouhodobě osídlená krajiny, ovlivňování ekosystémů lidskou činností se

⁵⁴ NÁVRH SYSTÉMU ELEKTRONICKÉ METODICKÉ PODPORY A E-LEARNINGOVÉ APLIKACE: Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí [online]. GaREP, spol. s r. o. a e-Rozvoj.cz, s.r.o. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/b48c0977-ed5f-4383-afb2-49921301dc60/2-b-1-SYSTEM-EL-PODPORY.pdf>

projevuje i v biodiverzitě krajiny. V současnosti je krajina součástí přírodního parku Politaví, navazuje na přírodní parky Chřiby a Ždánický les, kde se dbá o zachování zbytků původních rostlin i živočichů a zachování původní krajiny.

Slavkov leží v členité pahorkatině až ploché vrchovině tvořené převážně vápnatými jíly, místy písky s překryvem spraší. Podle typu substrátu se zde vyskytují jak lehčí tak i středně těžké a těžké půdy, rendziny a černozemě. Jižní část území náleží ke členitým vrchovinám, budovaným karpatským flyšem, typické je střídání vápnatých jíků, slínů a pískovců s půdami lehčího i těžšího zrnitostního složení, hlavními půdními typy jsou rendziny a hnědozemě. Díky geologickým podmínkám je území náchylné k sesuvům. Vytvářejí se zde relativně úrodné půdy místy obtížněji obdělávatelné. Členitost reliéfu je příčinou značné eroze.⁵⁵

Zajímavou sbírkou dřevin je sám zámecký park. Zde můžeme najít nejmohutnější strom topol šedý. Je nejvyšší a jeho obvod kmene činí 540 cm. Dále zde najdeme buky lesní, duby letní, jírovce a lípy.⁵⁶

Z klimatického hlediska jde o oblast teplou, mírně vlhkou (T3). Území je charakterizováno průměrnými ročními teplotami 8 °C – 9 °C a průměrnými ročními srážkami 550 – 700 mm. Slavkov patří do povodí řeky Svitavy. Vodní tok Litava vyskytující se v tomto území postrádá přirozený charakter, je regulovaná, se strmými břehy. Tato řeka je znečištěna na stupeň čistoty 3 (voda silně znečištěná). Takto znečištěná sem již přitéká, znečištění způsobené samotným městem Slavkov je velmi malé.⁵⁷

5. 1. 1. 2 Aktuální stav území

Plocha, na které se rozkládá město Slavkov u Brna, je velká 1 495 ha. Na základě metody Land use tohoto území má převahu orná půda, která zabírá 930 ha, což je

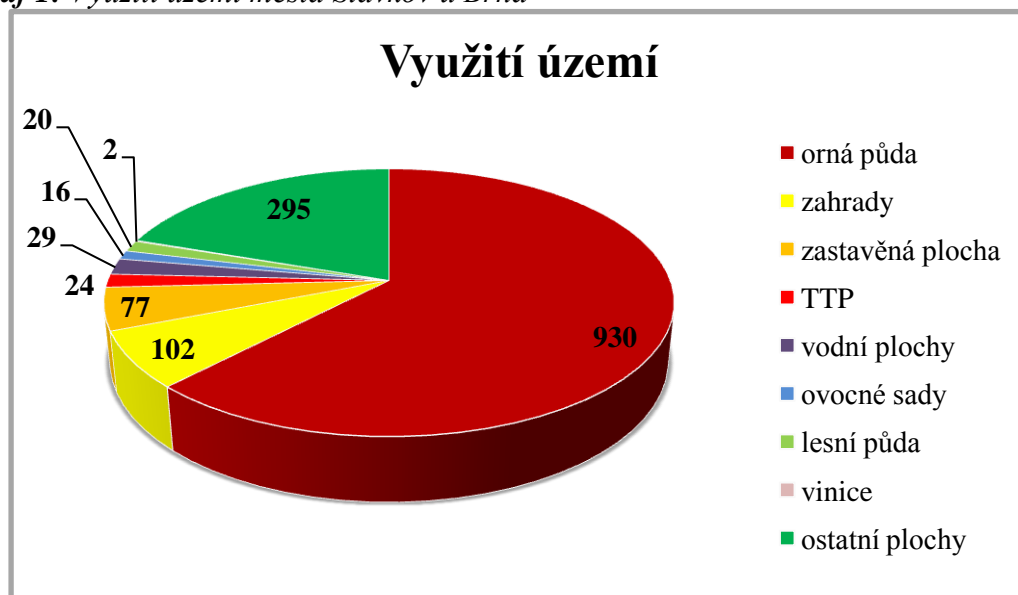
⁵⁵ Pernes, Sáček. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2007

⁵⁶ Pernes, Sáček. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2007

⁵⁷ Pernes, Sáček. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2007

více než 2/3 celkové půdy. Druhým nevyskytovanějším prvkem jsou zahrady o rozloze 102 ha, dále zastavěné plochy 77 ha, TTP 24 ha, vodní plochy 29 ha, ovocné sady 16 ha, lesní půda 20 ha a vinice 2 ha. Celkem 295 ha půdy není zařazeno v žádné z kategorií. Na Slavkovsku se nenachází žádná chmelnice.⁵⁸ Tyto druhy pozemků jsou zobrazeny v grafu 1.

Graf 1: Využití území města Slavkov u Brna

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě ukazatele ekologické stability, jež stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků podle vzorce:

$$KES = \frac{\text{lesní půda} + \text{vodní plochy a toky} + \text{trvale travní porost} + \text{mokřady} + \text{sady} + \text{vinice}}{\text{orná půda} + \text{zastavěné plochy} + \text{ostatní plochy} + \text{chmelnice}}$$

Je koeficient ekologické stability toho území 0,08 a tímto se daná lokalita řadí mezi krajinný typ A – krajinná tvorba. Znamená to tedy, že se jedná o krajinu zcela

⁵⁸ Veřejná databáze: Vybrané statistické údaje za obec. [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&potvrđ=Dokon%C4%8Dit+%C3%BApravy&pro_1_154=593583&cislotab=MOS+ZV01&str=tabdetail.jsp

přeměněnou člověkem. Toto území je nestabilní, nadprůměrně využívané a je zde jasné porušení přírodních struktur.⁵⁹

5. 1. 1. 3 Ochrana přírody

Ve Slavkově u Brna se nachází pouze jedno chráněné území a to slavkovský zámecký park a aleje. Tento také historicky významný zámecký park se rozkládá v západní části Slavkova a jeho severní stranu obléhá ne příliš rozlehlá kaštanová alej. Druhá kaštanová alej, která také patří k tomuto komplexu, patří do evropsky významných lokalit NATURA 2000 a zabírá plochu velkou necelých 22 ha. Důvodem přiřazení oblasti mezi chráněná stanoviště je velké množství věkovitých, starých stromů s dutinami a výskyt páchníka hnědého, který je zde prioritním a ohroženým druhem. O místní přírodní památku je velmi dobře postaráno, potenciální ohrožení by mohlo vzniknout pouze kácením. Na tuto lokalitu má tedy vliv odstraňování mrtvých a odumírajících stromů a také přilehlé komunikace. Za zmínku stojí jistě i živočichové vyskytující se v této oblasti, kteří jsou taktéž chráněni programem NATURA 2000. Jsou to žlu-na šedá, která se na území obce objevuje v době hnízdění a kuňka ohnivá, která se ukázala v oblasti místních vod. Slavkovem neprochází regionální ani neregionální ÚSES⁶⁰. Regionální ÚSES prochází západně, nadregionální ÚSES je veden jižně od obce. Na tyto územní systémy vyšší kategorie navazuje lokální ÚSES. V tomto území je cílovým společenstvem společenstvo lesní (světlé háje), případně vodní společenstva. Celkem bylo vymezeno 26 lokálních biocenter z toho 16 přímo ve Slavkově. Celková délka biokoridorů je 28 648 m, celková plocha 42,9 ha, z toho 7,5 ha stávajících biokoridorů a 35, 4 ha navrhovaných a rozšiřovaných biokoridorů. Významným biocentrem je již stávající biocentrum, které je součástí VKP⁶¹ slavkovská obora. Dalším významným biocentrem je VKP zámecký park. Mezi ostatní méně známá biocentra patří biocentrum přední vrchy, na Litavě, široké meze, velešovická stráň a další. Místních biokoridorů je

⁵⁹ Maier. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012.

⁶⁰ ÚSES = Územní systém ekonomické stability - krajinný program, jehož úkolem je zvýšení ekologické stability od nejmenších celků až po celoevropské síť.

⁶¹ VKP = Významný krajinný prvek - ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability

17 a navazují nebo doplňují lokální biocentra. V oblasti se nachází také prozatím blíže nespécifikované interakční prvky, které příznivě působí na okolní ekologicky nestabilní plochy a plní i další funkce. Na území Slavkova jsou tyto interakční prvky nezbytné z důvodu ohrožení území erozí. Zde interakční prvky plní funkce větrolamů a jejich rozmístění, struktura, druhová skladba a plošné parametry jsou zcela podřízeny tomuto účelu. Dalším důvodem pro výskyt interakčních prvků je možné ohrožení vodní erozí. V tomto případě mezi tyto prvky patří změna kultury na TTP, zatravněné průlehy, protierozní meze, ale také travnaté komunikace a příkopy. Celkově bude plocha lokální ÚSES na katastrálním území Slavkova zaujímat 237,5 ha. Lokální biocentra a biokoridory by měly zabírat 2% z celkové plochy a 1% interakční prvky.⁶²

5. 1. 2 Sociální pilíř

V rámci této kapitoly bude popsáno zhodnocení obyvatel obce dle jejich postavení a role ze sociálně-demografických, demografických, profesních, sociálních, kulturních a dalších aspektů. Vybrané ukazatele mají za cíl identifikovat nejdůležitější jevy a charakteristiky struktury obyvatel, jež se odráží v kvalitě života a promítají se v oblasti sociální koheze: demografická, vzdělanostní, sociální, socioekonomická struktura obyvatel, zaměstnanost, nezaměstnanost. Jako základní ukazatel byl zvolen vývoj počtu obyvatel, doplněný o relativní migrační saldo. Struktura obyvatel z hlediska věku je podchycena věkovým indexem (index stáří) a průměrným věkem.

5. 1. 2. 1 Vývoj celkového počtu obyvatel

Vývoj počtu obyvatel vypovídá o vývoji obytné funkce obce a vzhledem k jeho charakteru a podmíněnostem vývoje počtu obyvatel (věková struktura, zdravotní stav, přirozená měna, atraktivita bydlení, dostupnost bydlení...) ho lze považovat za jeden z nosných indikátorů sociálního pilíře.

⁶² Pernes, Sáček. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2007

Tabulka 3: Vývoj celkového počtu obyvatel města Slavkov u Brna

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvatel k 31. 12.	6 062	6 049	6 143	6 139	6 169	6 220	6 245	6 227	6 224	6 259	6 299
Celkový přírůstek v roce	x	-13	94	-4	30	51	25	-18	-3	35	40
Střední stav obyvatel v roce	5 993	6 074	6 051	6 159	6 138	6 201	6 221	6 230	6 220	6 250	6260
Index změny v letech 2004 - 2014	103,9										

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

Graf 2: Vývoj počtu obyvatel města Slavkov u Brna v letech 2004 až 2014

Zdroj: vlastní zpracování

Počet obyvatel ve městě Slavkov u Brna má ve sledovaných letech rostoucí charakter, mění se však intenzita tohoto růstu (viz. Graf 2). Do roku 2006 je zaznamenán prudší růst v počtu obyvatel, následující roky opět počet obyvatel roste. Mezi lety 2010 a 2011 zaznamenává nepatrné kolísání. Od roku 2012 počet obyvatel opět roste. Souhrnně lze říci, že hodnota počtu obyvatel nevykazuje žádnou prudkou

změnu, index změny počtu obyvatel se rovná 103,9. Do budoucnosti se odhaduje nárůst obyvatel spojený s mnoha výstavbami rodinných domů a rozšiřováním bytové zástavby. Slavkov u Brna je stále žádanou lokalitou, avšak ne pro všechny finančně dostupný.

5. 1. 2. 2 *Relativní saldo migrace na 1 000 obyvatel středního stavu*

Migrační přírůstek je projevem atraktivity obce, podmíněn různými faktory: cenová dostupnost, atraktivita a kvalita prostředí, pobídky pro migranty ze strany obce či developerů. Zejména je nutné zvýšit pozornost při dosažení extrémních hodnot, a to dlouhodobých negativních migračních sald i výrazných migračních přírůstků. Migrační ztráta obce není cílovým stavem a signalizuje negativní jevy. Je nutné hledat příčiny, vedoucí k vystěhovávání obyvatel. I nárůst počtu obyvatel s sebou může nést určité negativní projevy, a to například výrazné narušení komunit, růst finančních nákladů na provoz obce atd. Vysoké hodnoty kladných migračních sald jsou jedním z typických projevů suburbanizačního rozvoje. V tomto případě další ukazatelé mohou vykazovat příznivé hodnoty (např. věkové indexy, bytový fond), hodnoty dostupnost klíčových služeb nemusí být na dostatečné úrovni. Je nutné respektovat při hodnocení toho indikátoru populační velikost obce i jeho prostorovou lokalizaci ve vztahu k silným regionálním střediskům.⁶³

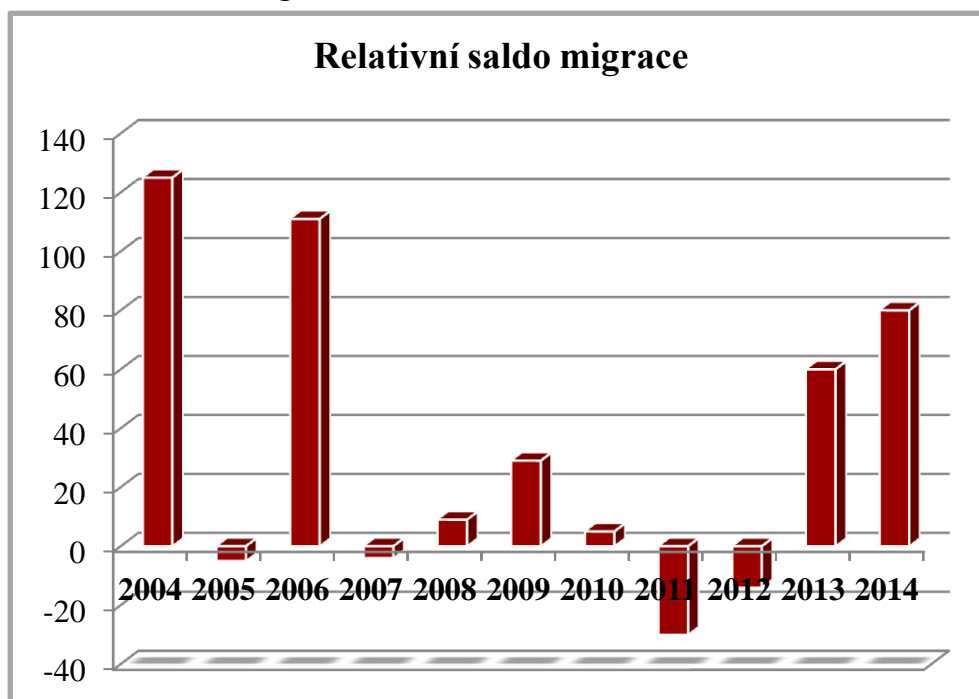
Tabulka 4: *Relativní saldo migrace*

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet přistěhoválých v roce	247	192	304	280	162	175	146	123	114	188	195
Počet vystěhoválých v roce	122	197	193	284	153	146	141	153	128	128	115
Relativní migrační saldo	125	-5	111	-4	9	29	5	-30	-14	60	80

Zdroj: vlastní zpracováním na základě czso.cz

⁶³ Sociálně-demografická struktura. *Indikátory udržitelného rozvoje na místní úrovni* [online]. [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.indikatory.eu/kralovehradecky/trutnov/hostinne/soc1-%E2%80%93-socialne-demograficka-struktura-v-obci-hostinne>

Graf 3: Relativní saldo migrace Slavkov u Brna v letech 2004 – 2014

Zdroj: vlastní zpracování

Relativní migrační saldo města Slavkov u Brna mezi lety 2004 a 2014 jak můžeme vidět v grafu 3 má velmi kolísavý charakter. V letech 2004 a 2006 byla hodnota salda nejvyšší, což můžeme odůvodnit výstavbou mnoha nových bytů. V ostatních letech se migrační saldo pohybuje v rozmezí +/- 30 obyvatel. Od roku 2013 začíná hodnota opět růst.

5. 1. 2. 3 Věková struktura obyvatelstva

Tabulka 5: Věková struktura obyvatelstva

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyv. ve věku 0-14 let	887	873	862	846	870	862	890	902	916	971	980
Počet obyv. ve věku nad 65 let	823	827	858	861	887	932	959	1 020	1 045	1 062	1 081
Index stáří v roce	92,8	94,7	99,5	101,8	102,0	108,1	107,8	113,1	114,1	109,4	110,4

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

Index stáří vypovídá o poměru složky poproduktivní a předproduktivní a velmi dobře může být alarmujícím indikátorem nepříznivé věkové struktury obce. Při hodnocení je nutné zohlednit hodnoty ve vazbě na velikostní kategorie obce, neboť u populačně malých sídel může docházet k výraznému zkreslení. V případě nepříznivých hodnot je účelné sledovat též předcházející vývoj indexu, vývoj počtu obyvatel a vývoj migračního salda, neboť migrace výrazně a pružně reaguje za změnu podmínek prostředí.⁶⁴

Graf 4: Index stáří města Slavkov u Brna v letech 2004 – 2014

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

Trend stárnutí populace není ve městě Slavkov u Brna až tak výrazný, což je dáno jednak dlouhodobým snižováním věkové struktury přistěhovalým obyvatelstvem a celkově nižším věkem populace. V grafu 4 lze vidět index stáří. Do roku 2006 byla hodnota nižší než 100, což znamená, že převládá dětská složka obyvatelstva. Od roku 2007 hodnota indexu stáří stále roste, obyvatelstvo je v dané oblasti „starší“. V roce

⁶⁴ Sociálně-demografická struktura. *Indikátory udržitelného rozvoje na místní úrovni* [online]. [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.indikatory.eu/kralovehradecky/trutnov/hostinne/soc1-%E2%80%93-socialne-demograficka-struktura-v-obci-hostinne>

2014 na 100 dětí připadá 110 seniorů. V porovnání například s nadřazeným Jihomoravským krajem, je na tom Slavkov u Brna lépe. V roce 2014 byl index stáří Jihomoravského kraj 120,2.

5. 1. 2. 4 *Vzdělanostní složení obyvatelstva*

Dostupnost těchto dat je pouze ze sčítání lidu, domů a bytů, tudíž je nutno uvažovat s určitou neaktuálností dat. V následující tabulce (Tab 6.) je uvedena vzdělanostní struktura za rok 2011.

Tabulka 6: *Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání v roce 2011*

		Celkem
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		5 322
z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	15
	základní včetně neukončeného	878
	střední vč. vyučení (bez maturity)	1 832
	úplné střední (s maturitou)	1 458
	nástavbové studium	174
	vyšší odborné vzdělání	75
	vysokoškolské	702

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním z celkového počtu obyvatel ve věku 15 a více let je ve Slavkově u Brna 702 obyvatel. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je možné považovat za ukazatel míry vzdělanosti obyvatel obce. V současné době narůstá počet osob vysokoškolsky vzdělaných, avšak jsou stále zjevné regionální disparity, i rozdíly ve vazbě na populační velikost obce. Tento indikátor je vhodné sledovat například v korelaci s mírou nezaměstnanosti a s výší sociálních dávek.

5. 1. 2. 5 Zaměstnanost

Míra nezaměstnanosti je komplexním společenským ukazatelem, jenž v sobě nese mnoho informací. V rámci sociálního pilíře supluje indikátor socioekonomické struktury obyvatel i kvality sociálního prostředí obce. Výše nezaměstnanosti by s největší pravděpodobností měla být v korelaci s mírou spokojenosti obyvatel a s výší dávek sociální podpory. Nezaměstnanost je podmíněna lokalizací sídla, jeho ekonomickou atraktivitou, nabídkou pracovních příležitostí atd., je nutné tedy hodnocení provádět komplexně a hodnotit úroveň nezaměstnanosti ve vazbě na vyšší územní jednotky. Hodnoty míry nezaměstnanosti ve městě Slavkov u Brna lze vidět v tabulce 7. Míra nezaměstnanosti se stále drží pod hodnotou kraje. Slavkov u Brna má stabilizované podnikatelské prostředí, většina firem velmi dobře obstála i v předchozí krizi. Důležitým faktorem je i dálniční dostupnost na Brno a Vyškov.

Tabulka 7: Míra nezaměstnanosti ve Slavkově u Brna v letech 2004 – 2011 a 2014

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2014
Míra nezaměstnanosti	8,4	6,1	5,2	3,8	3,9	7,5	7,6	7,3	5,0

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

5. 1. 2. 6 Občanská vybavenost

Slavkov u Brna je obcí s rozšířenou působností pro 17 okolních obcí, jeho vybavenost je zobrazena v tabulce 8.

Ve městě se nachází dvě mateřské školy. Jedna je na Kolářkově náměstí, druhá na Malinovského náměstí. Pro děti školního věku jsou zde k dispozici tři základní školy. Z čehož u jedné se jedná o vzdělávací program zvláštní školy, základní školu speciální (program pomocné školy) a družinu. Dále se zde nachází Integrovaná střední škola, která v současné době poskytuje vzdělání ve čtyřletém studijním oboru Hotelnictví a turismus, a v nástavbových oborech podnikání a oděvnictví s možností získání maturitního vysvědčení. Šest učebních oborů je zaměřeno na obchod a služby, tři obory jsou opravárenské. Slavkov u Brna dále disponuje Základní uměleckou školou, Domem

děti a mládeže, Junákem, Turistickým oddílem Střílkou a dalšími různými programy pro děti.

Zdravotnictví je ve Slavkově u Brna na dobré úrovni. Nachází se zde poliklinika, lázeňský dům a několik lékáren. Má zde ordinaci osm praktických lékařů, z čehož tři jsou pro děti a dorost. Dále je zde sedm stomatologů a mnoho odborných lékařů, například alergologie, diabetologie, gynekologie, chirurgie, logopedie, oční ambulance, ortopedie, psychiatrie a další.

Ve Slavkově u Brna se nalézá také domov pro seniory a centrum denní služeb, což je sociální služba, která nabízí podporu a pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením.

Dále Slavkov u Brna nabízí kino, v letních měsících i letní festival filmů v zámeckém parku. Ze sportovních zařízení se zde nachází koupaliště s několika beach-volejbalovými kurty, sportovní areál s atletickým stadionem, sportovním hřištěm s nafukovací halou a venkovním sportovním hřištěm, víceúčelová sportovní hala, tělocvičny, posilovna a fitstudio.

Ve městě je několik občanských organizací, například ZO zahrádkářského svazu, ZO Českého svazu chovatelů, Myslivecké sdružení, Moravský rybářský svaz, Sbor dobrovolných hasičů. Ze sportu se zde nachází TJ Sokol, SK Slavkov u Brna – sportovní oddíl kopané, SK Beachvolleybal, Golg club Austerlitz, Klub lodních modelářů, CK Slavkov u Brna zaměřený na horská kola, Motoclub Austerlitz a další.⁶⁵

Významným faktorem, který ovlivňuje návštěvnost turistického regionu, je dostatek informací o možnostech trávení volného času a komplexní turistické nabídce. Tyto a mnoho dalších služeb nabízí Informační centrum Zámek Slavkov – Austerlitz. V zámku města se také nachází knihovna.

Slavkov u Brna oplývá mnoho restauračními zařízeními, je zde také dostatek obchodů a supermarket. Město nabízí také několik ubytovacích kapacit v hotelech či penzionech. Z další občanské vybavenosti je zde rovněž policejní stanice a poštovní úřad. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci, kanalizaci i veřejný vodovod.

⁶⁵ Pernes, Sáček. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2007

Tabulka 8: Občanská vybavenost města Slavkov u Brna

Kultura	Veřejná knihovna vč. poboček		1
	Stálá kina		1
	Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)		1
	Galerie (vč. poboček a výstavních sání)		1
	Kulturní zařízení ostatní		2
	Středisko pro volný čas dětí a mládeže		1
	Sakrální stavba		3
	Hřbitov		2
Školství	Mateřská škola		2
	Základní škola - nižší stupeň (1 - 5. ročník)		x
	Základní škola - vyšší stupeň (1.-9. ročník)		3
	Střední školy	obory gymnázií	x
		obory středních odborných škol a praktických škol	1
		obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1
obory nástavbového studia		1	
Sport	Základní umělecká škola		1
	Vysoká škola		x
	Koupaliště a bazény		1
	- z toho kryté bazény		x
	Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)		1
	Tělocvičny (vč. školních)		3
	Stadiony otevřené		1
	Stadiony kryté		x
	Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)		2

Zdravotnictví	Samostatná ordinace praktického lékaře pro dospělé	5
	Samostatná ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	3
	Samostatná ordinace praktického lékaře - stomatologa	7
	Samostatná ordinace praktického lékaře - gynekologa	2
	Samostatná ordinace lékaře specialisty	12
	Detašované pracoviště samostatné ordinace lékaře specialisty	5
	Detašované pracoviště střediska záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci	2

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

5. 1. 2. 7 Doprava a dopravní dostupnost

Významná dopravní linie je rychlostní komunikace E50 Brno – Slavkov – Kyjov. Středem regionu prochází železniční trať Brno - Slavkov u Brna – Bučovice – Kyjov Veselí nad Moravou. Zároveň tato trať patří k Integrovanému dopravnímu systému Jihomoravského kraje (dále jen IDS JMK). IDS JMK je systém, který propojuje všechny města a vesnice do jednoho systému díky autobusové i nádražní dopravě. Slavkov má velice taktickou polohu a je zde určit pravidelnost spojů. Slavkovské bojiště také sousedí na své západní hranici s mezinárodním letišťem Brno - Tuřany, které se řadí mezi druhé největší v ČR.

5. 1. 2. 8 Cestovní ruch

Nabídka zahrnuje základní položky cíle cestovního ruchu, kterými jsou potenciály přírodní a kulturně-historické. Přírodní prostředí je velmi důležitým základem pro rozvoj a funkci cestovního ruchu a kultura k tomu taktéž neodmyslitelně patří. Slavkov má tento potenciál velmi dobrý, jak z hlediska přírodního, tak velkého množství kulturně-historických památek. Přírodní podmínky města jsou již důkladně popsány v kapitole 5. 1. 1. 1, proto můžeme vědět, že z hlediska turistiky je tato oblast členitá a vhodná pro klidnou a příjemnou dovolenou ve všech ročních obdobích. Turistické stezky i cyklotrasy zavádí návštěvníky do atraktivních míst a jsou propojeny s trasami v Moravském krasu.

Kulturně historická atraktivita spočívá zejména v odkazu na památnou bitvu tří císařů a výskytu značného počtu nemovitých kulturních památek soustředěných převážně v městské památkové zóně Slavkov u Brna. Krajinou památkovou zónou je od roku 1992 bojiště bitvy u Slavkova. Slavkovský zámecký park a aleje patří mezi evropsky významné lokality evidované v NATURA 2000, samotný slavkovský zámek je od roku 2008 národní kulturní památkou a historické jádro města je od roku 1990 prohlášeno za městskou památkovou zónu.

V území se nachází množství kulturních hodnot bez legislativní ochrany (historicky a architektonicky významné stavby, stavební dominanty, apod.). Z velkého množství historických, světských či církevních staveb je možné ve Slavkově u Brna vyzdvihnout barokní zámek, Židovskou synagogu, Chrám vzkříšení páně, Radnici a Panský dům, Židovský hřbitov aj.

Z kulturních akcí lze zdůraznit Grand Prix Austerlitz (výstava vín), golfové turnaje Golf Cup Austerlitz, zimní Napoleonské dny, jarmarky aj. Město Slavkov je spojováno s ikonou Napoleona Bonaparte, v myslích návštěvníků také jako bitva u Slavkova.

5. 1. 3 Ekonomický pilíř

V rámci této kapitoly budou popsány ekonomické ukazatele.

5. 1. 3. 1 Stabilita a diverzifikace místní ekonomické základny

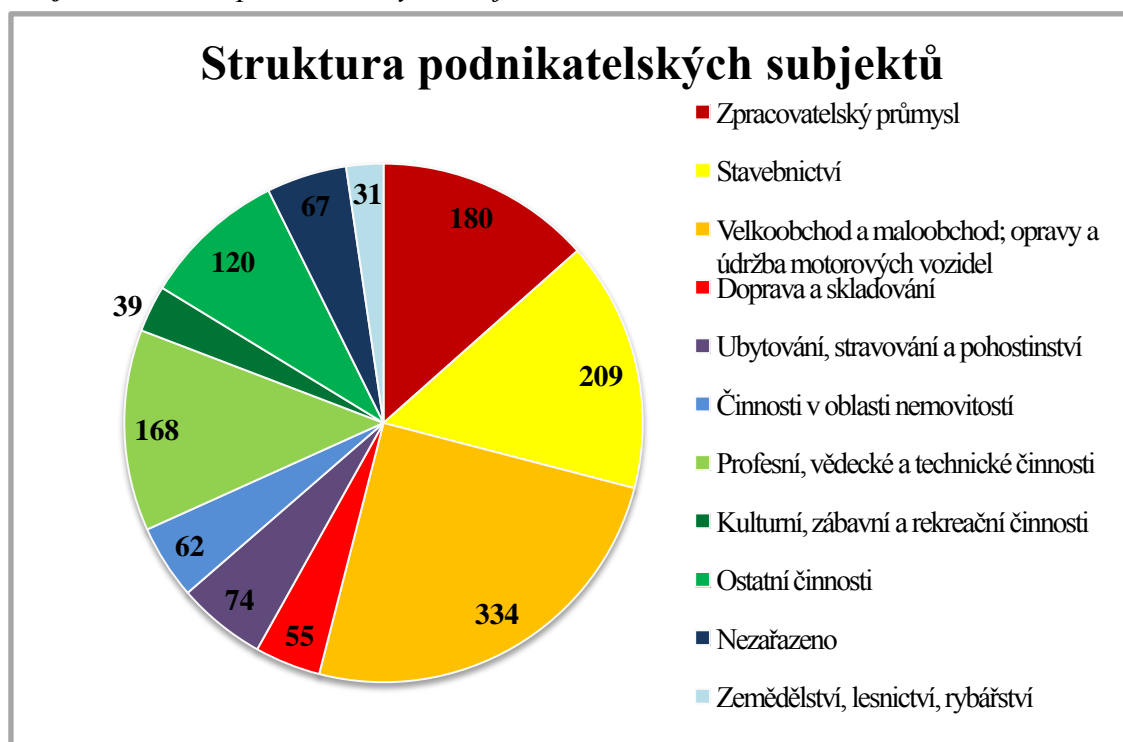
V tabulce č. 9 jsou uvedeny počty ekonomických subjektů a jejich rozdělení na právnické a fyzické osoby, obchodní společnosti, živnostníky a zemědělské podnikatele. Všechny tyto subjekty mají v letech rostoucí charakter, což je způsobeno i rostoucím počtem obyvatel.

Tabulka 9: Ekonomické subjekty ve Slavkově u Brna v letech 2006 – 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014		
Ekonomické subjekty	1302	1 319	1 359	1 408	1 451	1 504	1 536	1 562	1 536		
V tom	Právníkové osoby	220	229	249	268	287	322	327	327	311	
	Obchodní společnosti	137	142	154	164	170	179	183	186	185	
	Fyzické osoby	1056	1 090	1 110	1 140	1 164	1 182	1 209	1 235	1 225	
	Z toho	Živnostníci	925	999	1 024	1 049	1 096	1 099	1 117	1 131	1 075
		Zemědělství podnikatelé	7	8	8	10	12	12	13	13	12

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

Graf 5: Struktura podnikatelských subjektů dle odvětví v roce 2014

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

Slavkov býval dříve městem drobných řemeslníků, obchodníků a zemědělců. Okolí mělo charakter výrazně zemědělský. Zrušení dvou velkých podniků však mělo na zemědělství výrazný dopad (Agroklas, cukrovar). V současnosti se ve Slavkově věnuje zemědělství jen několik soukromě hospodařících zemědělců. Lidí ze zemědělství postupně odcházeli do služeb a nově vzniklých výrobních podniků. Dle grafu 5 velkoobchod a maloobchod, stavebnictví a zpracovatelský průmysl mají největší zastoupení ve Slavkově u Brna. Největšími podniky jsou ve Slavkově E-COM, s. r. o., Cutisin, LIKO-S, SNDI, s. r. o a Pegas-Gonda, s. r. o., Auto-Bayer, které se řadí do kategorie středních podniků. Jediným podnikem, který je v kategorii velkých podniků je Lohmann & Rauscher, světový dodavatel zdravotnických a hygienických výrobků (Tabulka 10).

Tabulka 10: *Struktura podniků dle počtu zaměstnanců ve Slavkově u Brna v roce 2014*

Počet subjektů bez zaměstnanců	545
Počet subjektů s 1-9 zaměstnanci - mikropodniky	149
Počet subjektů s 10-49 zaměstnanci - malé podniky	32
Počet subjektů s 50-249 zaměstnanci - střední podniky	9
Počet subjektů s >249 zaměstnanci - velké podniky	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě czso.cz

5. 1. 3. 2 Rozpočet města

V následujících dvou tabulkách (Tab 11 a 12) je zobrazen návrh pro příjmy a výdaje města Slavkov u Brna na rok 2015.

Tabulka 11: Návrh příjmů a jejich členění rozpočtu města Slavkov u Brna na rok 2015

Příjmy celkem	113 832 400
Daňové příjmy – třída I.	70 240 000
Příjmy z daní	66 000 000
Správní poplatky	3 810 000
Místní a ostatní poplatky	430 000
Nedaňové příjmy – třída II.	7 105 000
Příjmy z vlastní činnosti	3 200 000
Odvody z přebytků organizací s přímým vztahem	995 000
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	20 000
Ostatní nedaňové příjmy	2 890 000
Kapitálové příjmy – třída III.	250 000
Přijaté dotace – třída IV.	30 783 400
Financování	3 252 000
Vlastní převody	2 202 000

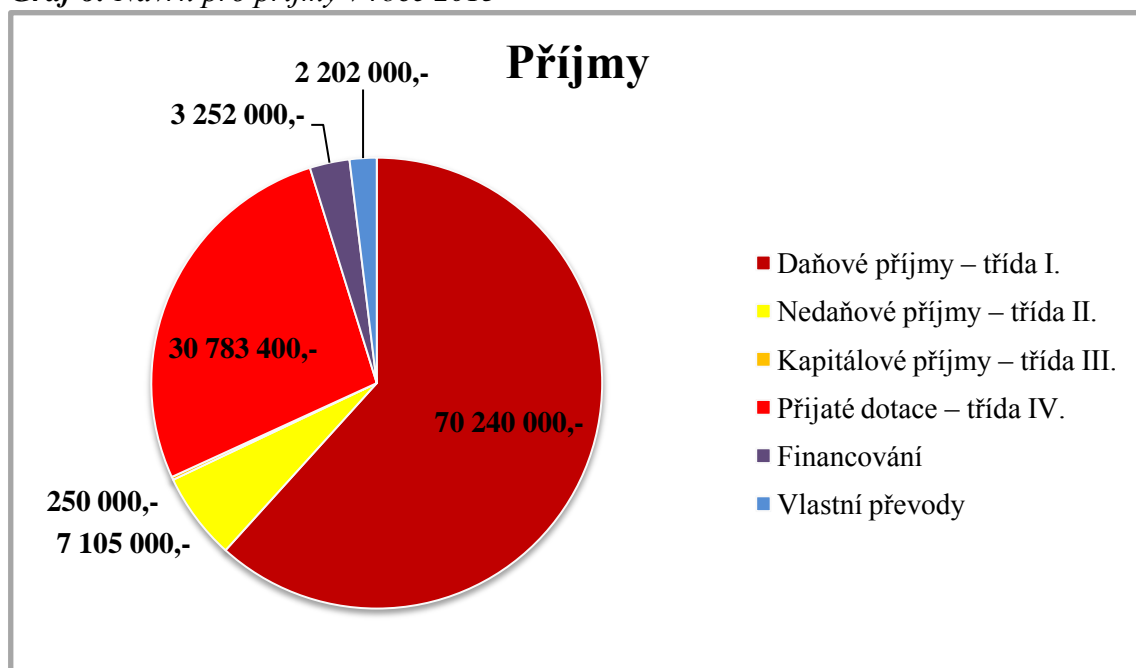
Zdroj: slavkov.cz

Tabulka 12: Návrh výdajů a jejich členění rozpočtu města Slavkov u Brna na rok 2015

Výdaje celkem	113 832 400
Odbor kancelář tajemníka	100 000
Odbor stavebního a územně plánovacího úřadu	723 000
Odbor životního prostředí	19 345 000
Finanční odbor	45 476 700
Příspěvky zřízeným PO	30 579 700
Ostatní příspěvky	1 419 000
Transfery	3 205 000
Splátky bankovních půjček	8 933 000
Ostatní	1 030 000
Odbor investic a rozvoje	8 793 200
Kapitálové výdaje	6 773 200
Studie a projektové dokumentace	1 270 000
Výkupy pozemků	750 000
Odbor sociálních věcí	1 186 000
Odbor vnitřních věcí	230 000
Odbor dopravy a silničního hospodářství	50 000
Městský úřad	30 850 000
Městská policie	1 804 000
Místní zastupitelské orgány	2 372 000
Různé	2 250 000
Rezerva	652 500

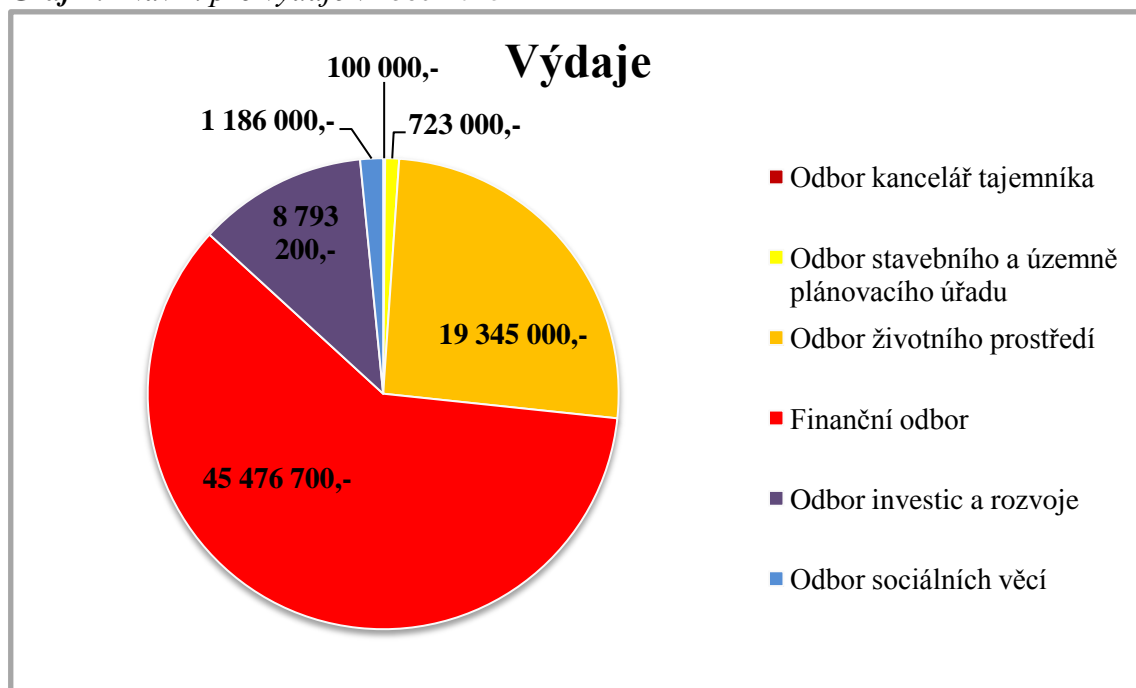
Zdroj: slavkov.cz

Graf 6: Návrh pro příjmy v roce 2015

Zdroj: slavkov.cz

Graf 7: Návrh pro výdaje v roce 2015

Zdroj: slavkov.cz

Základem hospodaření města jsou její příjmy, kterými financuje veškerou svoji činnost. Výše příjmů je ovlivněna predikcí státního rozpočtu v oblasti daňových příjmů a v oblasti dotací. Jedná se o dotace poskytované ze souhrnného dotačního vztahu a jsou to dotace na výkon státní správy a na výplatu dávek v hmotné nouzi a dávek příspěvků na péči. Výše výdajů je závislá na výši příjmů města. Vedle hlavní činnosti má obec ještě vedlejší podnikatelskou činnost, která zahrnuje např. pronájem bytových a nebytových prostor, výrobu a prodej tepla, pronájem a prodej pozemků atd. Kladný výsledek hospodaření každého roku z této činnosti je převáděn do rozpočtu hlavní činnosti města v následujícím roce.

Pro rok 2015 bude město Slavkov u Brna operovat s částkou necelých sto čtrnácti milionů korun. K nejvyšším položkám budou patřit standardní příspěvky na provoz zámku a technických služeb. Do výdajů se podařilo zařadit dvě významné položky. První je akce z oblasti životního prostředí, a to obnova historických alejí, na kterou se zaplacením by měla pomoci dotace ze Státního fondu životního prostředí. Druhá se týká rekonstrukce Smetanovy ulice.

Rozpočtový výhled na roky 2016 až 2020 ukazuje, že hospodaření radnice je vyvážené a především se snaží snižovat zadluženost města. Rozpočtový výhled počítá se splácením úvěrů v hodnotě asi osmi milionů korun ročně. Což znamená, že pokud by Slavkov nepřijímal žádné úvěry, zadluženost se podstatně sníží. Nyní město dluží asi čtyřicet čtyři milionů korun. Městská pokladna je zatížena jedenácti úvěry. Jeden z největších úvěrů, které Slavkov má, se týká stavby nové budovy mateřské školy. Dvacet milionů korun bude město splácet dvacet let. Každý rok dá také milion za koupi Společenského centra Bonaparte. Cílem nového vedení města je žádný další úvěr v nadcházejících letech nebrat, snad jedině v případě projektu, na který bude vypsána dotace s minimální spoluúčastí. Přebytek z hospodaření Slavkova za rok 2014 není ještě známý

5. 2 Partnerská města

Slavkov navazuje přátelství s obyvateli měst jiných států. Organizováním družebních aktivit se zabývá Výbor pro zahraniční styky, který byl zřízen zastupitelstvem města v roce 2001. Nejdéle trvají družební styky s francouzským městem Darney, jejich náplní jsou vzájemné výměny kulturních, sportovních, pracovních a dalších aktivit, výměnné pobyty dětských kolektivů, návštěvy historických památníků, významných měst, průmyslových a jiných zařízení. K lepšímu vzájemnému poznávání slouží i instalace výstav v partnerských městech. Ve Slavkově například Síň přátelství, kdy byly obohaceny materiály z města Darney a z polského Slawkova. Polsko je dalším partnerským městem, družební smlouva byly podepsána již v roce 1999 a po vstupu do Evropské unie se spolupráce ještě více prohloubila. Dalšími partnerskými městy jsou Zeist v Nizozemí a město Horn v Rakousku, kde byl vypracován program spolupráce v oblasti podnikání, kultury, historie, zájmových organizací, sportu a cestovního ruchu.

Evropská Síť rekonstrukcí historických událostí vznikla z iniciativy řeckého města Spetses. Je v souladu se zájmy Evropské unie a vytkla se navazování vztahů v oblasti kultury, vzdělávání a ekonomiky. Cíle sítě by měly přispívat k zachování a podpoře evropského dědictví, k propagaci ideje evropské integrace a jednoty a ke vzájemnému porozumění mezi evropskými kulturami. Slavkov přijal výzvu k účasti již v roce 1999 a připojil se tak k městům Bailen (Španělsko), Cork (Irsko), Tewbesburg (Velká Británie) a Hydra (Hellas). Valná hromada tohoto společenství se v roce 2003 konala ve Slavkově v době vzpomínkových akcí na Napoleonovo vítězství, aby účastníci měli možnost akce sledovat a seznámit se s městem. Síť v současnosti tvoří 11 měst z osmi evropských zemí – Belgie, ČR, Itálie, Lotyšsko, Německo, Nizozemí, Řecko a Španělsko.⁶⁶

⁶⁶ Partnerská města. *Slavkov u Brna* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://slavkov.cz/index.php/mesto/partnerska-mesta>

5. 3 Slavkov jako obec III. stupně

Slavkov u Brna má statut správního obvodu obce s rozšířenou působností (Příloha B) a je vymezen územím obcí: ⁶⁷

Bošovice	Kobeřice u Brna	Otnice
Heršpice	Křenovice	Slavkov u Brna
Hodějice	Lovčičky	Šaratice
Holubice	Milešovice	Vážany n. Litavou
Hostěrádky-Rešov	Němčany	Velešovice
Hrušky	Nížkovice	Zbýšov

Území těchto obcí má rozlohu 15 770 ha a 22 267 obyvatel. Sousedí se SO obcí s rozšířenou působností Bučovice, Kyjov, Hustopeče, Šlapanice, Židlochovice a s Vyškovem, jež je okresním městem. Všechny obce SO obce s rozšířenou působností včetně města samotného spolu s dalšími patří obcemi do mikroregionu Ždánický les a Politaví. Tento dobrovolný svazek obcí vznikl v roce 1995 a sdružuje celkem 27 obcí z okresů Vyškov a Hodonín. Základní cíle svazku jsou propagace mikroregionu, získávání finanční dotace pro realizaci společných projektů, zpracování společných studií rozvoje regionu, opravy historických a církevních staveb, podpora budování cyklostezek, podpora rozvoje folklórních a historických tradic a vydávání publikací. ⁶⁸

5. 3 SWOT analýza

Jak již bylo zmíněno v teoretické části SWOT analýza využívá závěrů předchozích analýz tím, že identifikuje hlavní silné a slabé stránky obce a porovnává je s hlavními vlivy z okolí. U obce Slavkov u Brna budou využity závěry ze situační analýzy a opět pro přehlednost bude analýza rozložena do pilířů regionálního rozvoje – environmentálního, sociálního a ekonomického.

⁶⁷ Slavkov u Brna. *Veřejná správa online* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: http://mesta.obce.cz/obce_orp.asp?zujorp=593583

⁶⁸ DSO Ždánický les a Politaví. *Ždánický les a Politaví* [online]. 2011 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.politavi.cz/region/dso-zdanicky-les-a-politavi>

Tabulka 13: SWOT analýza – environmentální pilíř

Environmentální pilíř	
Silné stránky	Slabé stránky
Přírodní a kulturně-historický potenciál	Nedostatek finančních prostředků na ochranu všech památek
Městská a krajinná památková zóna	
Zámecký park a aleje	Větrné eroze, vodní eroze, znečištění řeky
Fungující plochy rekreačních a sportovních areálů	
EVL NATURA	Zatěžování krajiny
	Nedostatek cyklostezek
Příležitosti	Hrozby
Vytvoření cyklostezek, zlepšení stavu stávajících cyklostezek	Přesun návštěvníků do regionu s kvalitnější rekreační a doprovodnou infrastrukturou, stagnace rozvoje
Vytvoření zázemí pro pěší turistiku	
Využití dotací	Soustavný nárůst automobilové dopravy (hluk, znečištění životního prostředí)
Potenciál hipoturistiky	
Zaměření produktů na mladé lidi a rodiny s dětmi, kontakt dětí s přírodou	Potencionální zvýšení kriminality ohrozí atraktivitu území
Možnost dalšího rozvoje naučných a tematických stezek	Konkurenční postavení aktérů cestovního ruchu namísto spolupráce

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14: SWOT analýza – sociální pilíř

Sociální pilíř	
Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní dostupnost, napojení na Brno, obchvat	Vysoká cena pozemků a cena nájmu i koupě bytů
Rozvoj služeb	Velmi malá nabídka ubytovacích kapacit
Dostatečná síť zdravotnické a sociální péče	
Stabilní podnikatelské prostředí	Absence autobusových zastávek (pouze autobusové nádraží)
Sportovní vyžití ve městě	Stav silnic II. a III. třídy
Informovanost	Absence rekreačního střediska

Příležitosti	Hrozby
Rozšíření nabídky ubytovacích kapacit	Zhoršování stavu silnic
Vybudování autobusových zastávek	Nekoncepční přístup k rozvoji podnikání, služeb
Výstavba wellness centra	Potenciální zvýšení kriminality

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 15: SWOT analýza – ekonomický pilíř

Ekonomický pilíř	
Silné stránky	Slabé stránky
Relativní zaměstnanost	Zadluženost města
Zájem zahraničních návštěvníků	Nedostatek finančních prostředků
Aktivita v dobrovolných svazcích obcí a ve sdružení podporující rozvoj regionu	Problémy financování zanedbané základní technické infrastruktury (kanalizace, ČOV, silnice)
Zvyšující se aktivita místní správy	
Příležitosti	Hrozby
Využití dotací	Nekoncepčnost nových zón zástavby
Navázání spolupráce s okolními mikroregiony	Nedostatečnost infrastruktury spojenou s novou výstavbou
Vnímaní připravovaných projektů, které může zvýšit atraktivnost	Prohlubování zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování

SWOT analýza by měla být považována za účinný a transparentní prostředek k prozkoumání možností změn a rozvoje. Pravděpodobně největší výhodou SWOT analýzy spočívá v tom, že bez ohledu na zjištění, která vyplynou, je jen na aktérech samotných, zdali se rozhodnou pro posilování silných stránek, minimalizaci slabých, využití příležitostí či zabránění možným hrozbám.

6 Dotazníkové šetření

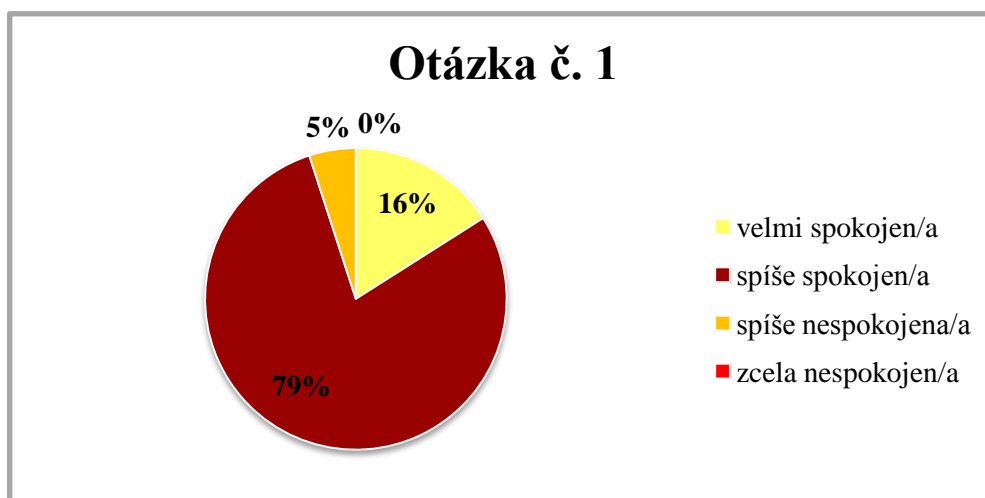
Pro získání názorů obyvatel bylo v měsících březnu a dubnu roku 2015 provedeno dotazníkové šetření mezi obyvateli města Slavkov u Brna. Byl osloven nespočet respondentů různými způsoby. Byl vytvořen elektronický dotazník přes portál Click4Survey, který byl rozeslán emailem a přes sociální sítě. Celkově vyplnilo tento průzkum 156 obyvatel města Slavkov u Brna, jejichž struktura je uvedena na konci dotazníku. Dotazník je rozčleněn na tři pilíře – environmentální, sociální a ekonomický, každý pilíř má pět otázek. Otázky jsou uzavřené s možností vlastního komentáře. Jedna otázka je seřazovací, v níž měl respondent určit pořadí sedmi oblastí podle toho, jakou pro něho z hlediska zkvalitnění a dalšího rozvoje města mají význam. Dotazník je doplněn o prostor na vlastní připomínky a náměty k rozvoji města. Je umístěn v příloze C. Odpovědi na otázky byly vyhodnoceny podle četností odpovědí. V následujícím textu budou jednotlivé otázky zpracovány.

A ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Prvních pět otázek bylo koncipováno na spokojenost s prostředím ve městě z různých hledisek – estetický vzhled, čistota města, kvalita cest a chodníků, bezpečnost a třídění odpadů. Každou oblast respondenti hodnotili odpověďmi velmi a spíše spokojen/a a spíše a zcela nespokojen/a. Dotazovaní se mohli ke každé oblasti zvlášť vyjádřit.

Otázka č. 1: Jste spokojeni s prostředím ve městě z hlediska estetického vzhledu a životního prostředí (vzhled veřejného prostranství, vzhled městské zástavby, ŽP celkově)?

Graf 8: Spokojenost s prostředím ve městě z hlediska estetického vzhledu a ŽP

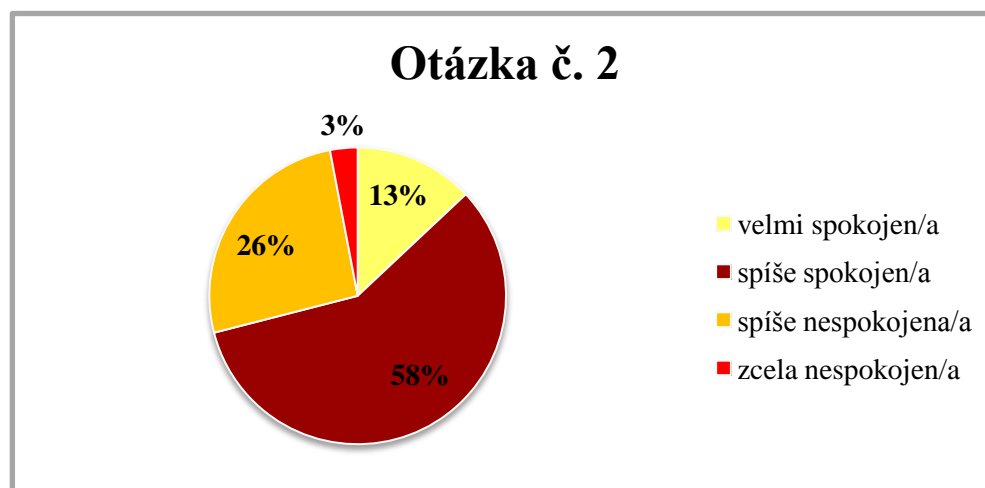

Zdroj: vlastní zpracování

První otázka se týkala aspektu estetického vzhledu a životního prostředí. Respondenti se mohli vyjádřit k vzhledu veřejného prostranství a městské zástavby. Z průzkumu vyplynula značná spokojenost (Graf 8). V kladných komentářích se vyskytovalo, že Slavkov u Brna je čisté město, starající se o svůj vzhled. Je to město, které má historický ráz a ten by se měl zachovávat.

Otázka č. 2: Jste spokojeni s prostředím ve městě z hlediska čistoty? (udržovaná zeleň, dostatek odpadkových košů, úklid parků)

Graf 9: Spokojenost prostředím ve městě z hlediska čistoty

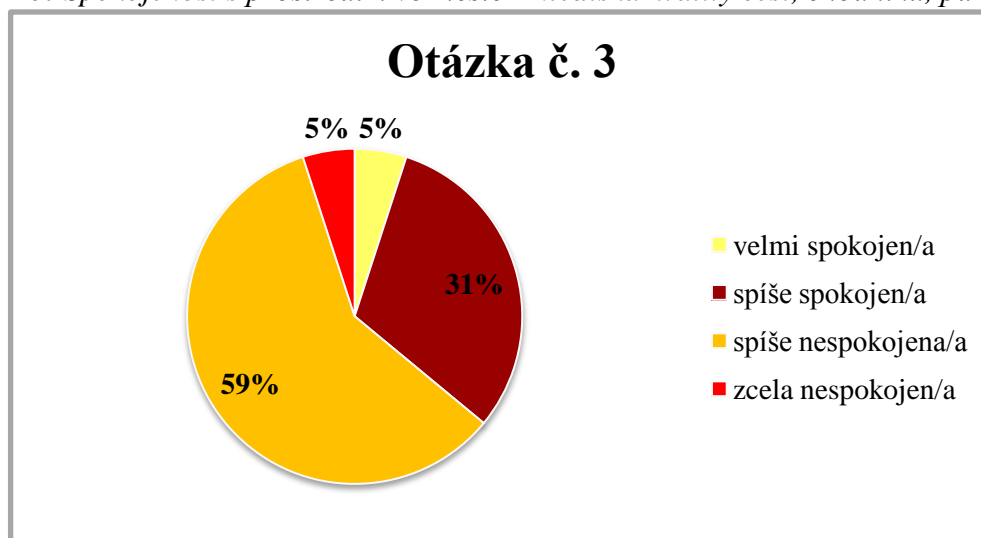
Zdroj: vlastní zpracování

Dalším hlediskem byla čistota města. I přesto, že více převažovala u obyvatel spokojenost (Graf 9), komentáře byly více negativní. Nejčastěji se objevoval problém s nedostatkem odpadkových košů. V dnešní době je běžné mít u odpadkového koše sáčky na psí exkrementy a to obyvatelům města chybí. Další odpovědí bylo, že se některých obyvatelům zdá množství zeleně nedostatečné, uvítali by konkrétně ve Svojsíkově parku výsadbu například okrasných dřevin. Z pozitivních komentářů byly vyzdviženy Technické služby města, jejichž úkolem a činností je právě správa a údržba celého města.

Slavkov se již řadu let snaží o to, aby v okolí města vznikla rozsáhlá zelená plocha, která má tři části. Výsadba počítá s dřevinami v řádech tisíců kusů. V plánu je více než dvanáct tisíc kusů dřevin v různých skupinách a útvarech. Město buduje od roku 2013 biokoridor, který může mít také potenciál pro rozvoj turistiky.

Otázka č. 3: Jste spokojeni s prostředím ve městě z hlediska kvality cest a chodníků a z hlediska možnosti parkování?

Graf 10: Spokojenost s prostředím ve městě z hlediska kvality cest, chodníků, parkování

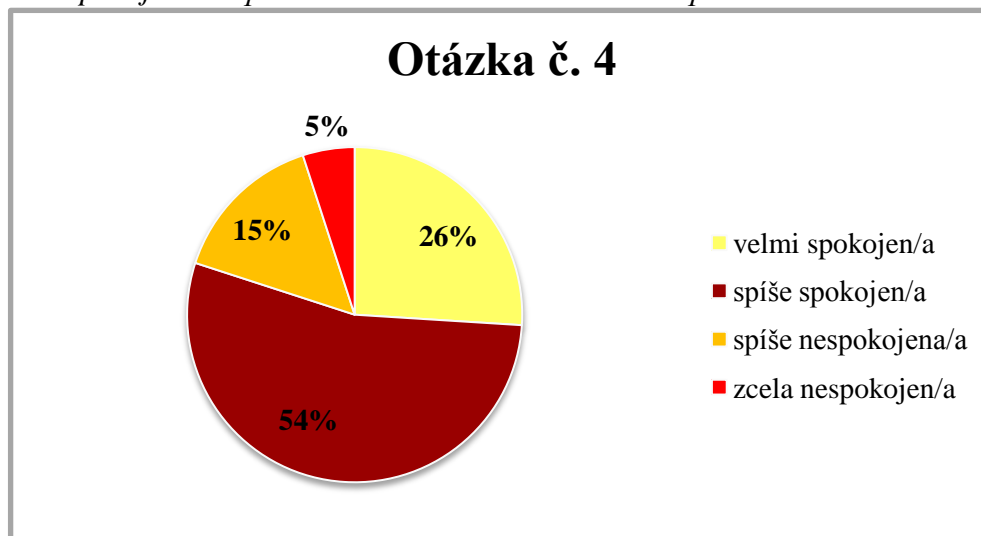
Zdroj: vlastní zpracování

Aspekt kvality cest a chodníků a možnosti parkování vyšel z environmentálního pilíře nejhůře (Graf 10). Lidé si stěžují na kvalitu komunikací, upozorňují konkrétně na ulice, kde sjízdnost není optimální. Silnice ve městě, včetně průjezdu náměstí, jsou stále víc frekventované. Lidé apelují především na omezení provozu nákladní dopravy do

průmyslové zóny. Největším problémem je ve městě možnost parkování. Slavkov u Brna začíná být předimenzovaný, parkovací plochy přestávají stačit. Městská sídliště nejsou vybavena takovým počtem parkovacích míst, která jsou potřeba.

Otázka č. 4: Jste spokojeni s prostředím ve městě z hlediska bezpečnosti? (veřejná osvětlení, pocit bezpečí, dostatečný dohled pořádkové policie)

Graf 11: Spokojenost s prostředím ve městě z hlediska bezpečnosti

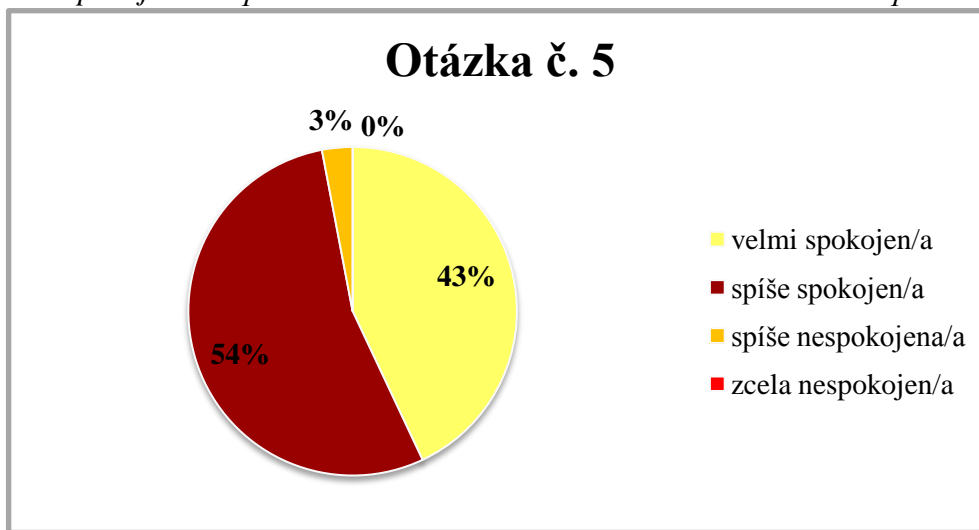
Zdroj: vlastní zpracování

Bezpečnost se jeví ve městě Slavkov u Brna jako uspokojivá (Graf 11). Náměstí a přilehlý park jsou dostatečně osvětlená. Obyvatelé se ve svém městě cítí bezpečně. Avšak najdou se i výjimky. Pozitivum je viděno v informovanosti o veškerém dění ve městě na portálu veslavkove.cz a v měsíčníku Slavkovský zpravodaj.

Bezpečnost by se měla ještě více podpořit projektem na umístění kamer. Zvažuje se, že by se kamerový systém zaváděl po etapách.

Otázka č. 5: Jste spokojeni s prostředím ve městě z hlediska možnosti třídění odpadů?

Graf 12: Spokojenost s prostředím ve městě z hlediska možnosti třídění odpadů

Zdroj: vlastní zpracování

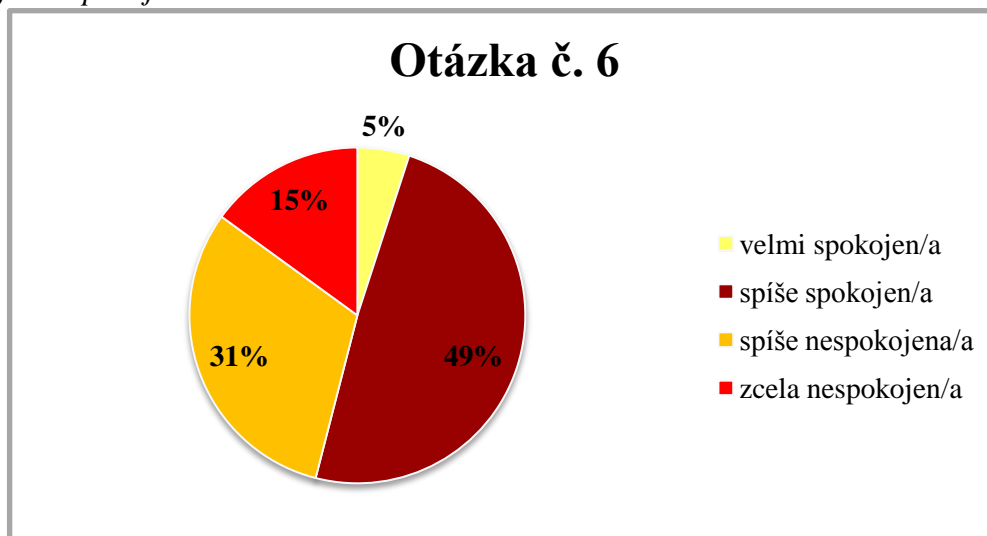
S možností třídění odpadů jsou obyvatelé města spokojeni (Graf 12). Slavkov u Brna realizuje projekt „Systém nakládání s biodegradabilními odpady a kompostárna pro město Slavkov u Brna“. Podstatou systému je třídění odpadů tak, aby na skládku anebo do spalovny v Brně byl ze Slavkova u Brna odvážen pouze neroztržitelný komunální odpad. Občané města se zapojili do třídění plastů, papíru, skla a biologicky rozložitelných odpadů a dosahují mimořádných výsledků. Ve Slavkově u Brna se odpad ze zeleně nepálí, ale kompostuje a vrací se zpět jako organické hnojivo.

B SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Druhý pilíř se zabýval spokojeností se sítí obchodů a služeb, zdravotní péčí, sítí škol a kulturním a sportovním vyžitím. Každou oblast respondenti opět hodnotili odpověďmi velmi a spíše spokojen/a a spíše a zcela nespokojen/a.

Otázka č. 6: Jste spokojeni se sítí obchodů a služeb ve městě?

Graf 13: Spokojenost se sítí obchodů a služeb

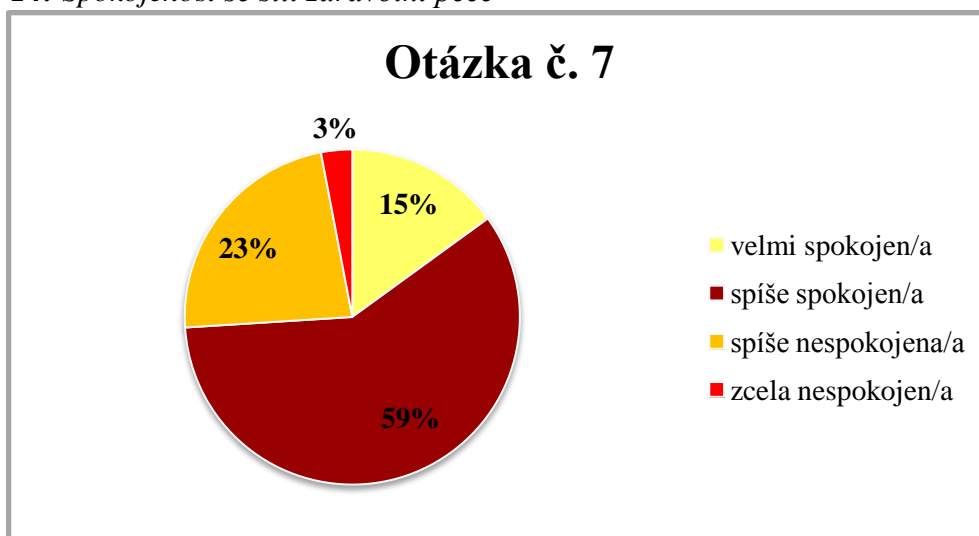

Zdroj: vlastní zpracování

Síť obchodů a služeb je ve městě pro obyvatele rozporná (Graf 13). Respondenti se mohli rovněž vyjádřit k tomu, jaké obchody ve Slavkově u Brna postrádají nebo jaké nedostatky v obchodní síti ve městě shledávají. Velmi často dotazovaní uváděli jako hlavní problém absenci jiného supermarketu než je jediný stávající Pennymarket. Pennymarket je nedostačující, nakupování je tam nepříjemné, fronty jsou neúnosné. Některým respondentům vadí také nízký počet obchodů, čímž ve městě neexistuje konkurence a výrobky jsou příliš drahé, jiným zase nevyhovuje otvírací doba některých obchodů nebo nemožnost placení kartou. Z vlastního sortimentu respondenti postrádají především oděvy. Ze služeb jsou lidé spokojeni s restauracemi a kavárnami. Velká část respondentů rovněž postrádá veřejné WC v centru města, které by bylo otevřeno nepřetržitě (např. s automatickým otvíráním na mince), ale nemělo podobu mobilních chemických toalet. Z dalších služeb postrádali občané relaxační služby, městu chybí nějaké wellness centrum s možností odpočinku (sauny, lázně, masáže).

Otázka č. 7: Jste spokojeni se sítí zdravotní péče ve městě?

Graf 14: Spokojenost se sítí zdravotní péče

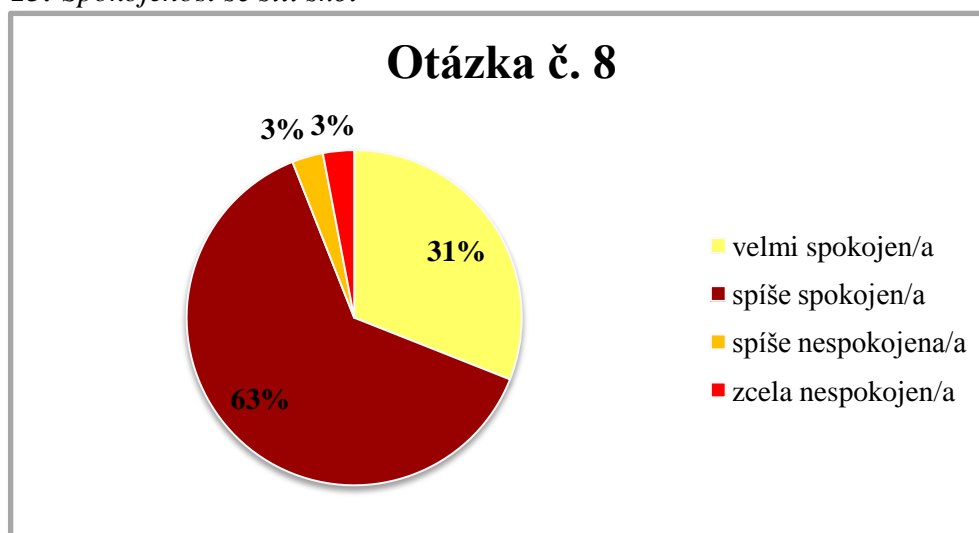

Zdroj: vlastní zpracování

V kapitole 5. 1. 2. 6 Občanská vybavenost byly uvedeny počty jednotlivých lékařů. Dle průzkumu jsou obyvatelé města s touto péčí spokojeni (Graf 14). Kvalita místních praktických i odborných lékařů je dobrá. V loňském roce přibyla na náměstí další lékárna, i s tímto jsou lidé spokojeni. Do komentářů byly uvedeny možné návrhy na zlepšení. Za zmínku stojí jistě absence pohotovosti, která občanům chybí.

Otázka č. 8: Jste spokojeni se sítí škol ve městě?

Graf 15: Spokojenost se sítí škol

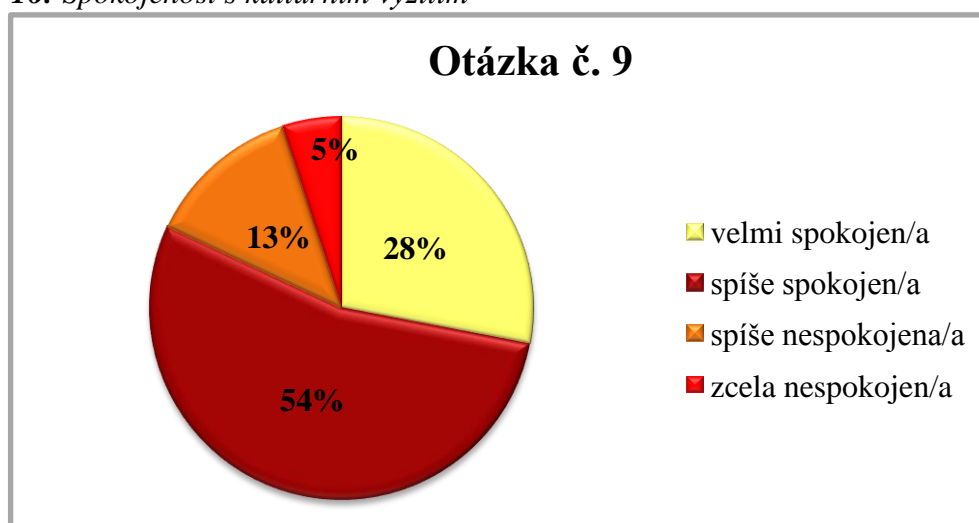

Zdroj: vlastní zpracování

Slavkov u Brna disponuje v každém stupni vzdělávání několik možností a s tím jsou obyvatelé města spokojeni (Graf 15). Rodiče mají několik variant, kam dát děti do mateřské i základní školy. Poté mohou využít i středního vzdělání na Integrované střední škole. Obyvatelé jsou velmi spokojeni se školským zařízením DDM, jež uskutečňuje výchovně vzdělávací, kulturní, tělovýchovnou a sportovní, případně rekreační činnost pro děti a mládež. Dále jsou Slavkovčané spokojeni s možností návštěv dětí do hudebních, tanečních a výtvarných oborů na Základní umělecké škole.

Otázka č. 9: Jste spokojeni s kulturním vyžitím ve městě?

Graf 16: Spokojenost s kulturním vyžitím

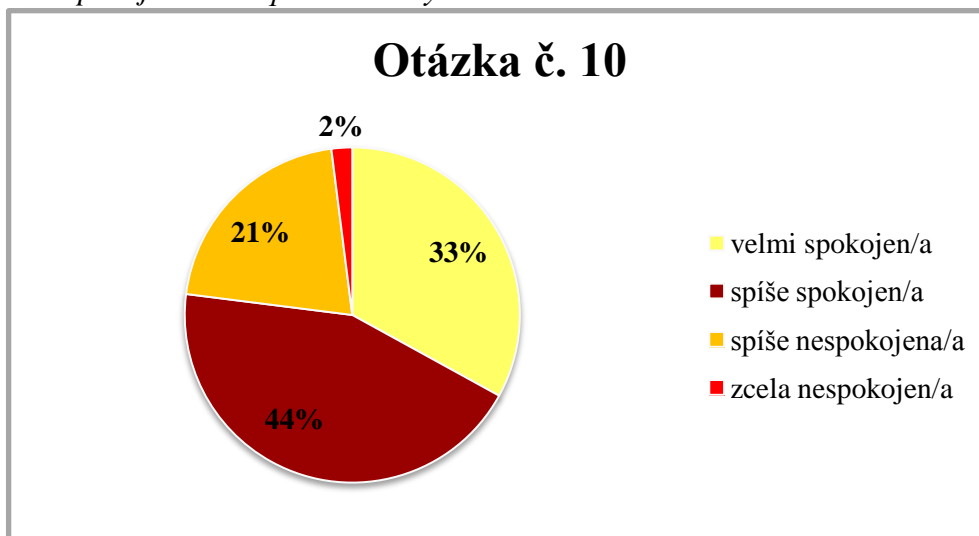

Zdroj: vlastní zpracování

Kulturní vyžití je ve Slavkově u Brna pestré, obyvatelé města jsou s ním spokojeni (Graf 16). Každá generace si najde to své. Ve městě se často pořádají hudební či taneční akce, několikrát za rok je zde i divadelní akce. Pokud se člověk zajímá, může vybírat z nabídky výstav, besed, přednášek. Mnoho respondentů postrádá kvalitní kino, neboť to současné považují za hodné rekonstrukce. I kulturní dům, kde se konají plesy, a různé akce by uvítal nějakou modernizaci.

Otázka č. 10: Jste spokojeni se sportovním vyžitím ve městě?

Graf 17: Spokojenost se sportovním vyžitím

Zdroj: vlastní zpracování

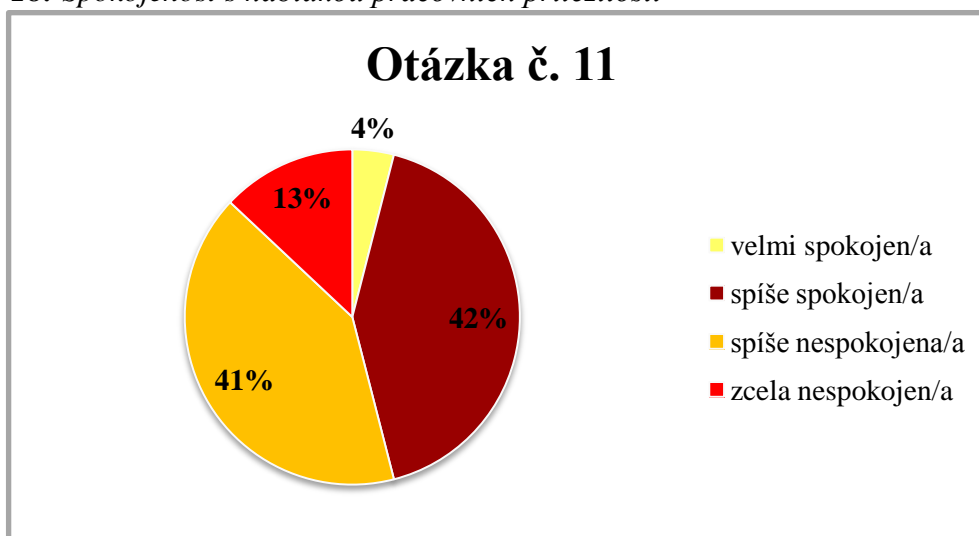
Sportovní vyžití je z pohledu obyvatelů města Slavkov u Brna uspokojivé (Graf 17), avšak i tento aspekt mělo mnoho návrhů na vylepšení. Nejčastějším podmětem byly cyklostezky, které by sloužily i pro jízdu na kolečkových bruslích, které městu doopravdy chybí. Slavkov u Brna disponuje velkým areálem koupaliště, avšak které nebylo roky zrekonstruované. I to by obyvatelé města uvítali, kdyby například byl doplněn o zónu pro děti. Objevily si i nápady na výstavbu krycího bazénu. Také počet dětských hřišť by bylo dobré navýšit a stávající hřiště zmodernizovat. Mladší ročníky by rádi viděly ve Slavkově skatepark. V zimních obdobích je jediná možnost bruslení na slavkovském rybníku, který sice nabízí bruslařům obrovskou plochu, avšak mnozí by uvítali plochu uměle vytvořenou, která by byla udržována.

C EKONOMICKÝ PILÍŘ

Poslední pilíř se skládal ze tří otázek na spokojenost, a to na spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí, s dopravní obslužností ve městě a s jednáním odborů a činností Městského úřadu. Dále byla doplněna otázka, jaká je podle obyvatel vize města Slavkova do budoucna. A poslední otázka byla na seřazení oblastí dle preferencí rozvoje města.

Otázka č. 11: Jste spokojeni s nabídkou pracovních příležitostí ve městě?

Graf 18: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí

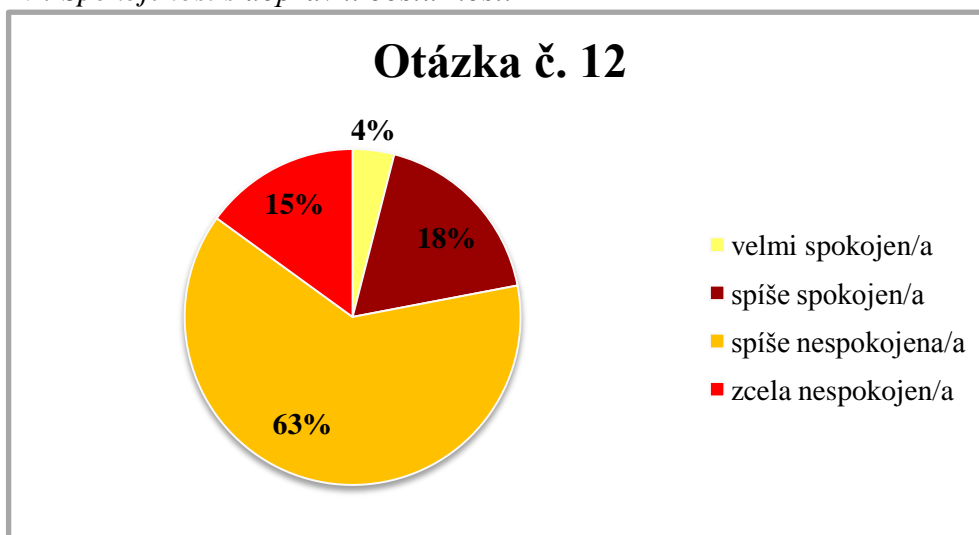

Zdroj: vlastní zpracování

Pracovní příležitosti ve městě jsou hodnoceny spíše neuspokojivě (Graf 18). Co obyvatelé hodnotí také záporně, je činnost pracovního úřadu. Pracovníci úřadu práce jsou prý neznalí, nepříčinní a zprostředkovávání práce neodvádí dobře.

Otázka č. 12: Jste spokojeni s dopravní obsluhností ve městě? (vzdálenost a četnost autobusových zastávek, četnost spojů a jejich návaznost)

Graf 19: Spokojenost s dopravní obsluhností

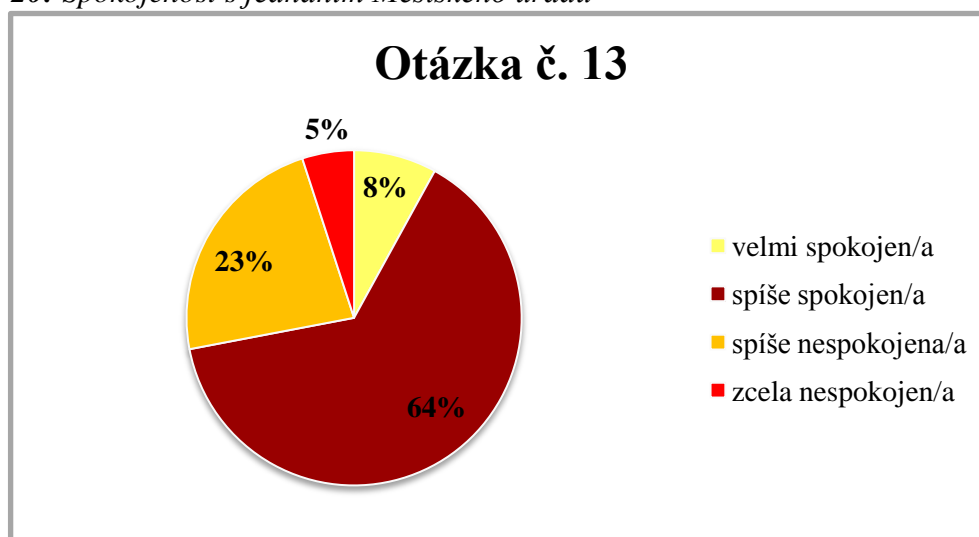

Zdroj: vlastní zpracování

Dopravní obslužnost jako aspekt spokojenosti vyšla ze všech otázek nejhůře (Graf 19). Obyvatelé města jsou více nespokojeni. Uvádějí nedostatek nebo spíše absenci autobusových zastávek. Až na malý počet výjimek jezdí všechny autobusy jen na autobusové nádraží. Spojе Slavkov u Brna – Brno jezdí jen z autobusového nádraží. Například od nově vybudované ulice Pod Vinohrady je to na autobusové nádraží 1,5 km, což pro některé starší obyvatele dosti daleko. Na četnost spojů si mnozí také stěžují, zejména o víkendu jezdí spoj do Brna i v rozmezí dvou hodin a ve večerních hodinách nejezdí vůbec. V ranních hodinách v pracovní dny jsou autobusy přeplněné, zde navrhuji respondenti posílení spojů. Celkově by se otázkou dopravní obslužnosti mělo město více zabývat.

Otázka č. 13: Jste spokojeni s jednáním odborů a činností Městského úřadu ve městě?

Graf 20: Spokojenost s jednáním Městského úřadu

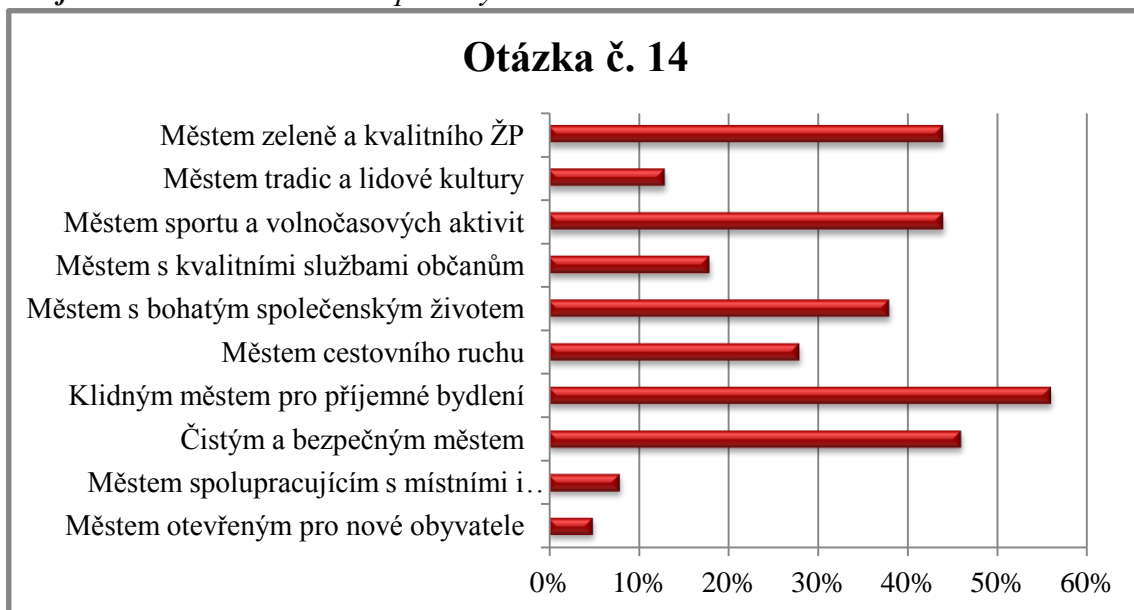

Zdroj: vlastní zpracování

V průzkumu spokojenosti s jednáním odborů a činností Městského úřadu jsou lidé veskrze spokojeni (Graf 20). Nelibě byl hodnocen odbor vnitřních věcí, kde si lidé stěžují na přístup pracovníků.

Otázka č. 14: Jakým městem by se podle Vás město Slavkov u Brna mělo stát v budoucnu (vyberte maximálně tři odpovědi)?

Graf 21: Vize do budoucnosti pro obyvatele města

Zdroj: vlastní zpracování

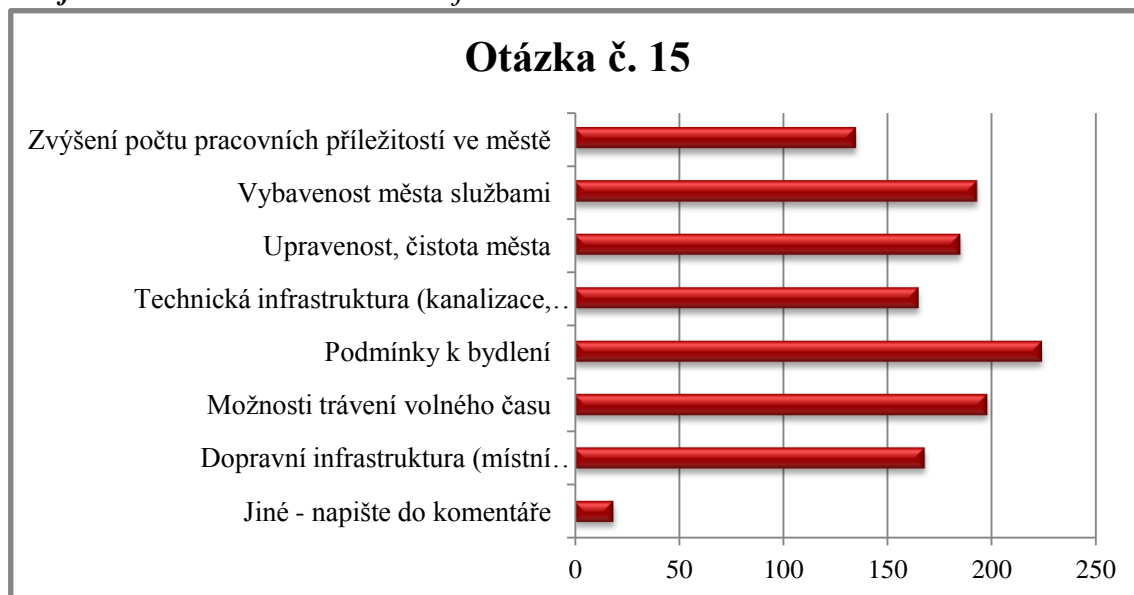
Poslední dvě otázky byly zaměřeny na potenciální rozvoj města. Zde byla občanům dána příležitost vyjádřit, jakým městem by Slavkov u Brna mělo v budoucnu být (mohli zatrhnout až tři odpovědi). Nejčastěji uvedli, že „klidným městem pro příjemné bydlení“ (56 % všech odpovědí) a také „čistým a bezpečným městem“ (46 %). Pouze v několika málo případech (5 %) by občané uvítali, kdyby byl Slavkov u Brna městem otevřeným pro nové obyvatele (Graf 21). Jak již bylo výše zmíněno, Slavkov u Brna začíná být předdimenzovaný. Město má určité limity dané historickým jádrem a obchvatem okolo něj a ty přestávají stačit. Podle obyvatel by si měl Slavkov chránit svůj charakter a ne se jen slepě rozrůstat.

Otázka č. 15: Seřad'te následujících sedm oblastí podle toho, jak jsou pro Vás důležité z pohledu zkvalitnění a dalšího rozvoje:

- Podmínky k bydlení
- Možnosti trávení volného času
- Dopravní infrastruktura (místní komunikace, chodníky, parkovací plochy, hromadná doprava)
- Technická infrastruktura (kanalizace, zásobování pitnou vodou, plynofikace, zásobování el. energií, odpadové hospodářství)
- Vybavenost města službami
- Upravenost, čistota města

- Zvýšení počtu pracovních příležitostí ve městě
- Jiné - napište do komentáře

Graf 22: Zkvalitnění dalšího rozvoje

Zdroj: vlastní zpracování

V poslední otázce měli respondenti seřadit 7 vybraných oblastí podle toho, jak jsou pro ně důležité z pohledu zkvalitnění a dalšího rozvoje města Slavkov u Brna, kdy nejdůležitější oblast měli dát na první místo a nejméně důležitou na sedmé místo.

Na základě skóre byl vytvořen graf (Graf 22), kdy obyvatelé označily nejčastěji podmínky k bydlení za nejdůležitější oblast, následovaly možnosti trávení volného času, dále aspekt vybavenosti města službami, upravenost a čistota města, dopravní a technická infrastruktura a zvýšení počtu pracovních příležitostí ve městě.

Dotazník byl ještě doplněn o prostor pro připomínky a náměty k rozvoji města, kde se dále ještě respondenti vyjadřovali, avšak veškeré podněty už zde byly zmíněny v konkrétních otázkách.

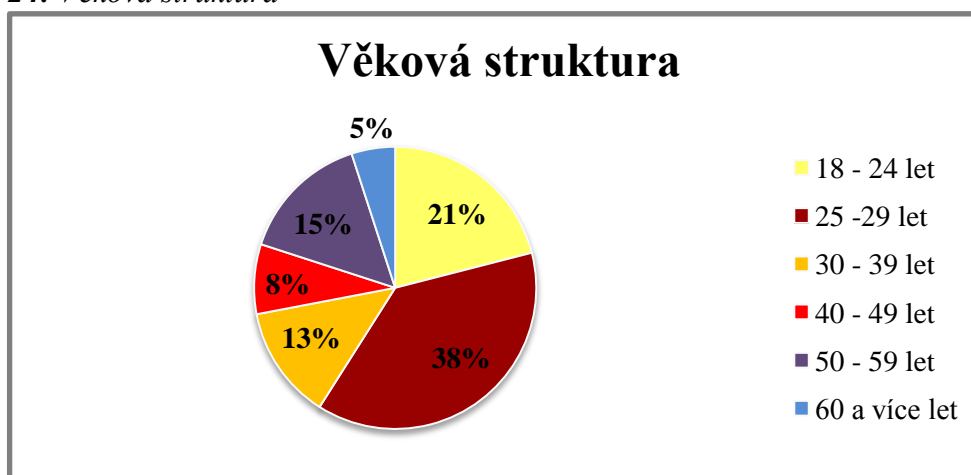
V samotném závěru byly dvě otázky identifikační. V grafu 23 je zobrazen podíl mužské a ženské části, v grafu 24 pak věková struktura.

Graf 23: Podíl mužů a žen

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 24: Věková struktura

Zdroj: vlastní zpracování

7 Návrhová část

Na základě situační analýzy, SWOT analýzy města Slavkov u Brna a výsledků dotazníkového šetření byla vytvořena návrhová část Strategického plánu rozvoje města Slavkov u Brna. V rámci strategické části dokumentu je navržena vize města, která je všeobecnou dohodou a souhrnným strategickým pohledem na další rozvoj města v daném období, v našem případě tedy v období 2015–2020. Jde o krátkou a výstižnou formulaci představy o tom, jakým má Slavkov u Brna v následujících letech být městem, neboli jakého stavu by bylo dobré do konce daného období dosáhnout. Vize je rozvíjena strategickými cíli, tedy definováním toho, jaké dílčí kroky je potřeba pro splnění vize v následujícím období realizovat. Na strategické cíle navazuje vymezení dlouhodobých priorit, tedy již konkrétních oblastí, na něž je třeba se zaměřit především nebo nejdříve, tzn. nejdůležitější nebo nejnaléhavější rozvojová témata.

Strategický plán rozvoje města Slavkov u Brna je nutné vnímat jako „živý“ dokument závisející především na směru dalšího vývoje města a jeho okolí. Jeho úspěšnost, měřeno úspěšností realizace navržených aktivit, je úzce spjata právě s tím, zda zůstane „živým“ dokumentem. Je tedy důležité provádět pravidelné aktualizace reflektující vývoj města, kraje, ČR a samozřejmě také respektující politiku EU.

7.1 Strategická vize města Slavkov u Brna

Strategická vize rozvoje města Slavkov u Brna je základní strategickou orientací deklarující, čeho chce město realizací rozvojové strategie v daném časovém horizontu (do roku 2020) dosáhnout a k jakému stavu chce dospět při dodržení zásad trvale udržitelného rozvoje, tedy takového rozvoje, který nebude probíhat na úkor budoucích generací.

Město Slavkov u Brna žádnou jednotnou vizi nemá, avšak mělo by mít. Jednou z možností jak vytvořit vizi města je, jak vidí město sami obyvatelé. Mohly by být nápomocny otázky z dotazníkového šetření. Například:

Město s bohatou historií – Slavkov u Brna – město zdravé a čisté, vytvářející pro své obyvatele jen ty nejlepší podmínky pro život

Vize rozvoje města do roku 2020

Slavkov u Brna je v roce 2020 udržovaným městem s funkčním a harmonickým urbanistickým řešením navazujícím na historii města – místem Napoleonovy bitvy, známým ve světě pod názvem Austerlitz.

- město jednoznačně prostorově vymezené vůči okolní krajině, s vyváženým rozložením a promíšením funkcí, s polyfunkčním živým jádrem města a s možností získat přiměřené bydlení,
- uznávané centrum kultury, sportu a společenského života s bohatou kulturně společenskou a sportovní nabídkou podporující rozvoj lidského potenciálu, město vstřícné k aktivitám občanů a přitažlivé pro jeho návštěvníky,
- město s vyváženým funkčním dopravním systémem šetrným k životnímu prostředí s významnou rolí veřejné dopravy, propojenou sítí cyklostezek, usměrněnou automobilovou dopravou a kvalitním železničním a dálničním napojením na okolní regiony i svět,
- město zdravé a čisté, s dostatkem veřejné zeleně, rozvíjející se v souladu s principy udržitelného rozvoje a respektující principy předběžné opatrnosti, se zavedeným systémem péče o životní prostředí, chránící přírodu a krajinu, respektující svou kapacitu a limity území a vytvářející dobré životní prostředí pro své občany.

7. 2 Strategická cíle

Pro naplnění strategické vize jsou stanoveny strategické cíle, tedy výčet kroků, které je třeba uskutečnit, aby bylo dosaženo cíle definovaného ve vizi. Konstrukce a formulace strategických cílů byla provedena tak, aby bylo odpovězeno na otázky, jakou činností ze strany města (vytvořit, rozvíjet, podpořit, posílit, přizpůsobit, usnadnit, zajistit apod.) lze zvýšit, resp. zlepšit stávající stav vybrané oblasti a k čemu konkrétně tak město přispěje. Na základě profilu města a SWOT analýzy a v návaznosti na stanovenou vizi města bylo navrženo 5 rozvojových oblastí a v rámci každé definován strategický cíl.

Obrázek 3: Rozvojové oblasti města Slavkov u Brna

Zdroj: vlastní zpracování

7. 3 Strategické priority a opatření

Každá rozvojová oblast má určeno několik priorit, jakožto přednostních směrů řešení pro dosahování příslušného strategického cíle. Na priority navazují opatření, jež jsou jejich způsoby k naplnění. Pro každou prioritu existuje také více opatření. Opatření musí být realistické a dosažitelné. Následně jsou vymezeny aktivity, které stanovená opatření naplňují. Některé z aktivit jsou dále popsány v akčním plánu.

7. 3. 1 Rozvojová oblast A: Bydlení, vzdělávání a občanská vybavenost

Priorita A. 1: Zkvalitnění podmínek pro život obyvatel města Slavkov u Brna z hlediska bydlení

Opatření A.1.1: Rozvoj bydlení

Základní funkcí každého města či obce je umožnit jeho obyvatelům alespoň základní složky pro trvalé bydlení, tzn. nejen objekty určené pro trvalé (či přechodné) bydlení ale i s tím související infrastrukturu. Kvalitní stav domovního a bytového fondu a doprovodné infrastruktury je základním předpokladem pro trvale udržitelný život ve městě. Rozvoj bydlení a jeho kvalita zajišťuje mimo jiné stabilizaci místního obyvatelstva a zvyšuje atraktivitu dané lokality pro trvalé bydlení, což se následně odráží v demografickém vývoji území či v oblasti daňové výtěžnosti města atd.

Bydlení ve Slavkově u Brna začíná mít nedostatky. Důvodem je stále se rozšiřující zástavba, která nejenom že narušuje osobitý ráz města, ale nese sebou i neřešené problémy. Jak již bylo výše zmíněno, město má své určité limity, a ty přestávají stačit. Původní záměr o koncepci města zahrnoval historické centrum, průmyslovou zónu a rekreační zónu. Pokud bude město expandovat a nebudou se kvalitně řešit otázky s tím spojené, nebude to mít dobrý dopad na obyvatele města. Město má přes šest tisíc obyvatel a místní obyvatelé si nepřejí, aby se tento počet nějak závratně navýšil. Historické části města by měly odpovídat tomu, co město Slavkov byl a neměl by se měnit na zástavbu velkého města, čímž se zcela jistě ztratí charakter maloměsta. Návrhy na novou zástavbu od developerů by se měli lépe rozmyslet a plánovat. Město se nebrání dalšímu rozvoji a nové výstavbě, ale přece jen Slavkov byl a je malé město s typickou zástavbou a nemělo by se rozšiřovat bydlení sídlištního typu ve velkých obytných blocích. Tento typ bydlení s sebou přináší velké nároky na další vybavenost, především snahu rozšířit parkovací plochy v těsné blízkosti takových domů. Slavkov nechce budovat město pro auta, proto by se měl snažit udržet i uvnitř města zelené plochy, odpočinkové zóny, malá dětská hřiště.

Aktivita:

- Bytová výstavba
- Přípravy pro bytovou zástavbu
- Modernizace stávajícího bytového fondu

Priorita A. 2: Zkvalitnění podmínek pro život obyvatel města Slavkov u Brna z hlediska vzdělávání

Opatření A.2.1: Modernizace školských zařízení

Investice do vzdělávání by měly být základní prioritou strategického plánování každého města či obce, neboť jsou rozhodujícím faktorem konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a zaměstnanosti.

Tím, že město Slavkov u Brna nabízí v každém stupni vzdělávání několik možností, které pokryjí počty zájemců, není nutná výstavba dalšího školského zařízení.

Proto toto opatření bude zaměřeno především na investiční aktivity související s modernizací budov či rekonstrukce jejich částí a areálů sloužících jednotlivým vzdělávacím institucím zřizovaných městem, s jejich vybaveností moderními učebními pomůckami, komunikačními a informačními technologiemi, sportovním zařízením apod.

Aktivity:

- Rekonstrukce budov škol
- Zavádění moderních a specifických prvků přispívajících ke kvalitě a originalitě výuky
- Projektová činnost škol

Priorita A. 3: Zkvalitnění podmínek pro život obyvatel města Slavkov u Brna z hlediska zdravotní a sociální péče

Opatření A.3.1: Kvalita zdravotní sociální oblasti

Kvalitní zdravotní a sociální infrastruktura patří mezi základní činitele ovlivňující životní podmínky obyvatel města. Opatření se zaměří na podporu rozvoje kvality širokého spektra služeb v oblasti zdravotní a sociální.

Aktivity:

- Komunitní plánování sociálních služeb
- Zkvalitnění pečovatelské služby
- Služby městské polikliniky

Priorita A. 4: Zkvalitnění podmínek pro život obyvatel města Slavkov u Brna z hlediska občanské vybavenosti

Opatření A.4.1: Kvalita obchodu a služeb

Občanská vybavenost hovoří o existenci, počtu, kapacitě a rozmístění jednotlivých zařízení občanského vybavení v území. Popisuje standard životní úrovně

obyvatel. Slavkov u Brna má určité nedostatky v aspektu obchodu a služeb, které město může napravit. Největším diskutovaným problémem je výstavba obchodního centra, která se vleče již řadu let. Výstava jednoho ze supermarketů v areálu slavkovského bývalého cukrovaru se už několik let potýká s problémy. V současnosti se nabízí návrh nové výstavby velkého obchodního domu, se kterým přišel investor z Brna, které by město i uvítalo, avšak poukazují na nešťastně zvolený pozemek. Obchodní centrum, které by mělo poskytnout nejen prodejnu potravin, ale i další obchody, město skutečně potřebuje. Opatření se skrze aktivity bude snažit tuto situaci řešit.

Aktivity:

- Řešení výstavby obchodního centra
- Výstavba hasičské stanice
- Rekonstrukce městského hřbitova

7. 3. 2 Rozvojová oblast B: Kultura, památky, sport a cestovní ruch

Priorita B. 1: Zkvalitnění oblasti kultury a památek

Opatření B.1.1: Obnova kulturních památek

Péče o kulturní památky je jedním ze znaků kulturnosti obyvatel území. Stav památek je výrazným signálem i pro návštěvníky – turisty. Je proto nanejvýš důležité, aby byla tomuto problému věnována patřičná pozornost. Opatření se bude věnovat iniciování podpory odborného průzkumu památkového fondu města o výzkum místních kulturních tradic a významu města, dále péči o kulturní památky, jejich oživení a turistické využití - údržba a opravy nemovitých památek, záchrana ohrožených památek, využití tradic s památkami spojených. Slavkov u Brna podporuje kulturní akce spojené s bohatou historií města.

Aktivity:

- Údržba chráněných objektů

- Údržba zámeckého parku
- Rekonstrukce prostor zámku

Priorita B. 2: Zkvalitnění aktivit v oblasti sportu

Opatření B.2.1: Rozvoj sportovního vyžití

Důležitou podmínkou pro rozvoj volného času ve městě je kvalita veřejných sportovních zařízení. Opatření je tedy zaměřeno na rozvoj infrastruktury pro volný čas a propagaci těchto zařízení u obyvatel města Slavkov u Brna.

Aktivity:

- Modernizace městského stadionu
- Výstavba sportovišť
- Vybavení dětských hřišť
- Rekonstrukce areálu městského koupaliště

Priorita B. 3: Zkvalitnění služeb v oblasti cestovního ruchu

Opatření B.3.1: Propagace a koordinace aktivit v oblasti cestovního ruchu

Slavkov u Brna má výborné podmínky pro cestovní ruch, ale je nutné stále zkvalitňovat poskytování služeb. Cestovní ruch je průřezovým odvětvím, které zahrnuje nejrůznější služby a je napojeno na mnoho dalších hospodářských činností. Má dopad na taková odvětví jako je doprava, stavebnictví, kultura, maloobchod a na mnohá další odvětví, která vytváří produkty související s poskytováním služeb týkajících se volného času. Ekonomika je schopna z cestovního ruchu profitovat tehdy, má-li možnost investovat do rozvoje nezbytné infrastruktury, vytvoří-li předpoklady pro uspokojování potřeb a požadavků účastníků cestovního ruchu a je-li v souladu s životním prostředím.

Aktivity:

- Rozšiřování prohlídkového okruhu městem

- Zkvalitnění prezentace a propagace města Slavkov u Brna jako významného turistického cíle
- Vytváření a zkvalitňování programů pro návštěvníky města

7. 3. 3 Rozvojová oblast C: Dopravní a technická infrastruktura města

Priorita C. 1: Rozvoj dopravní infrastruktury města

Opatření C.1.1: Zkvalitnění, zklidnění a zvýšení bezpečnosti motorové dopravy ve městě

S růstem motorizace obyvatel města rostou také nároky na kvalitní komunikace a podmínky pro parkování ve městě. V souvislosti se zvýšením intenzity osobní dopravy je nutné budovat také nové bezpečnostní prvky v dopravě, které zajistí bezproblémový provoz ve městě. Jak již bylo několikrát výše zmíněno, Slavkov u Brna začíná být předimenzovaný, parkovací plochy přestávají stačit. Obyvatelé města jsou nespokojeni s dopravní infrastrukturou ve městě.

Aktivity:

- Rekonstrukce povrchů místních komunikací
- Zvyšování bezpečnosti dopravy
- Zvyšování kapacity parkovacích ploch
- Rekonstrukce veřejného osvětlení
- Budování dopravní infrastruktury k nově realizované bytové zástavbě

Opatření C.1.2: Zkvalitnění dopravní infrastruktury pro bezmotorovou a pěší dopravu

Důležitým prvkem pro zkvalitnění dopravních podmínek ve městě je infrastruktura pro bezmotorovou dopravu, tedy pro cyklistickou dopravu i pěší chůzi. Obyvatelé města Slavkov u Brna navrhují a přejí si vybudovat cyklotrasy, které by se využívali i na jízdu na kolečkových bruslích.

Aktivita:

- Návrh tras cyklostezek v rámci připravovaného komplexního dopravního systému
- Regenerace venkovních ploch

Priorita C. 2: Rozvoj technické infrastruktury města

Opatření C.2.1: Zkvalitnění technické infrastruktury města Slavkov u Brna

Zajištění kvalitní pitné vody pro obyvatelstvo ze zabezpečených a sledovaných zdrojů a její rozvedení v požadovaném množství při dodržení obvyklých vlastností dodávky, kvalitní systém svedení a čištění odpadních vod, zajištění dostatečné kapacity distribučních sítí apod. jsou základními požadavky vybavenosti sídla pro kvalitní a spokojené bydlení občanů. Zajištění kvalitní technické vybavenosti města a jeho okolí může probíhat jednak dovybavením jednotlivých částí Slavkova u Brna potřebnou infrastrukturou, ale také zajištěním dlouhodobé životnosti technických a inženýrských sítí rekonstrukcí stávajících vodovodů, kanalizací a ČOV.

Jedním z velmi diskutovaných témat obyvatel města Slavkov u Brna je řešení autobusových zastávek. S dopravní obslužností jako aspektem ekonomického pilíře jsou obyvatelé města velice nespokojeni. Většina spojů ze a do Slavkova u Brna jezdí pouze z autobusového nádraží. S nově budovanou zástavbou a s rozšiřováním města by bylo vhodné tento aspekt komplexně řešit.

Aktivita:

- Výstavba vodovodů, kanalizací, plynovodů a rozvodů v určitých lokalitách
- Dokončení plynofikace města
- Vytvoření komplexnosti řešení zastávek autobusové dopravy
- Budování technické infrastruktury k nově realizované bytové zástavbě
- Realizace záměru kamerového systému na náměstí
- Realizace protipovodňového opatření města

7. 3. 4 Rozvojová oblast D: Ekologie

Priorita D.1: Zajištění zdravých životních podmínek ve městě, podpora ochrany přírody a krajiny

Opatření D.1.1: Péče o MPR, městskou zeleň, ochrana přírody a krajiny

Ochrana přírody a krajiny je spjata s udržení estetickeho souladu a vyváženosti jednotlivých krajinných prvků s ekonomickým vývojem a kulturním životem lidské společnosti. Opatření dále řeší péči o městskou zeleň, kterou lze považovat za jeden z klíčových aspektů atraktivity města pro jeho obyvatele i návštěvníky. Významná je oblast environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty, která přináší prevenci ve vztahu k poškozování životního prostředí a je investicí do budoucna, zejména u ekologické výchovy a vzdělávání dětí a mládeže. Právě náklady na prevenci jsou vždy mnohem nižší a efektivnější než následné odstraňování škod na životním prostředí.

Ve Slavkově u Brna existuje spolek nesoucí název SOS (Slavkovský ochránářský spolek o.s.), kterým není lhostejný stav životního prostředí, má odbornou kvalitu a prosazuje ochranu přírody a krajiny. Tento spolek spolupracuje s orgány státní správy a navrhuje různé změny.

Aktivita:

- Údržba a výsadba zeleně ve městě
- Komplexní pozemkové úpravy
- Podpora obnovy obory

Opatření D.1.2: Zkvalitnění způsobu nakládání s odpady

Ekologicky odpovědné a ekonomicky efektivní zpracování odpadů je nezbytným předpokladem pro zlepšení kvality života obyvatel města. Způsob nakládání s odpady je ve Slavkově u Brna v současné době na velmi dobré úrovni, realizuje projekt „Systém nakládání s biodegradabilními odpady a kompostárna pro město Slavkov u Brna“. Občané města se zapojili do třídění odpadů a dosahují výborných výsledků. Ve Slavkově u Brna se odpad

ze zeleně nepálí, ale kompostuje a vrací se zpět jako organické hnojivo. Opatření je zaměřeno především na identifikaci možností a realizaci aktivit v oblasti třídění a recyklace odpadů. Důležitým prvkem v oblasti nakládání s odpady je kvalitní osvěta mezi obyvateli.

Aktivity:

- Zkvalitňování systému sběru odpadů
- Rozšíření systému třídění odpadů ve městě

7. 3. 5 Rozvojová oblast E: Ekonomický rozvoj města

Priorita E.1: Podpora rozvoje podnikání

Opatření E.1.1: Zkvalitnění podnikatelské infrastruktury

Nezbytnou podmínkou pro rozvoj podnikání v daném území je přístup vedení města k zamýšleným podnikatelským aktivitám včetně řešení problémů, které s nimi mohou souviset, a schopnost komunikovat s veřejností a vysvětlit v případě nutnosti občanům, co pro město rozvoj určitých podnikatelských aktivit přinese. Stěžejní je pro rozvoj podnikání ve městě také úroveň dopravní a technické infrastruktury, která by měla být svojí kvalitou i kapacitou připravena na to, pojmout nové výrobní objekty. Jde především o vybavenost území inženýrskými sítěmi, tedy zajištění dodávek pitné vody, elektřiny, vyřešení otázky odpadních vod a odpadů vůbec, přístupových komunikací, osvětlení apod. Z tohoto hlediska by podnikatelé působící ve městě měli získat srovnatelné podmínky pro podnikání ve všech částech města k tomu určených, neboť prioritou města by mělo být přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti všech ekonomických subjektů působících na jeho území.

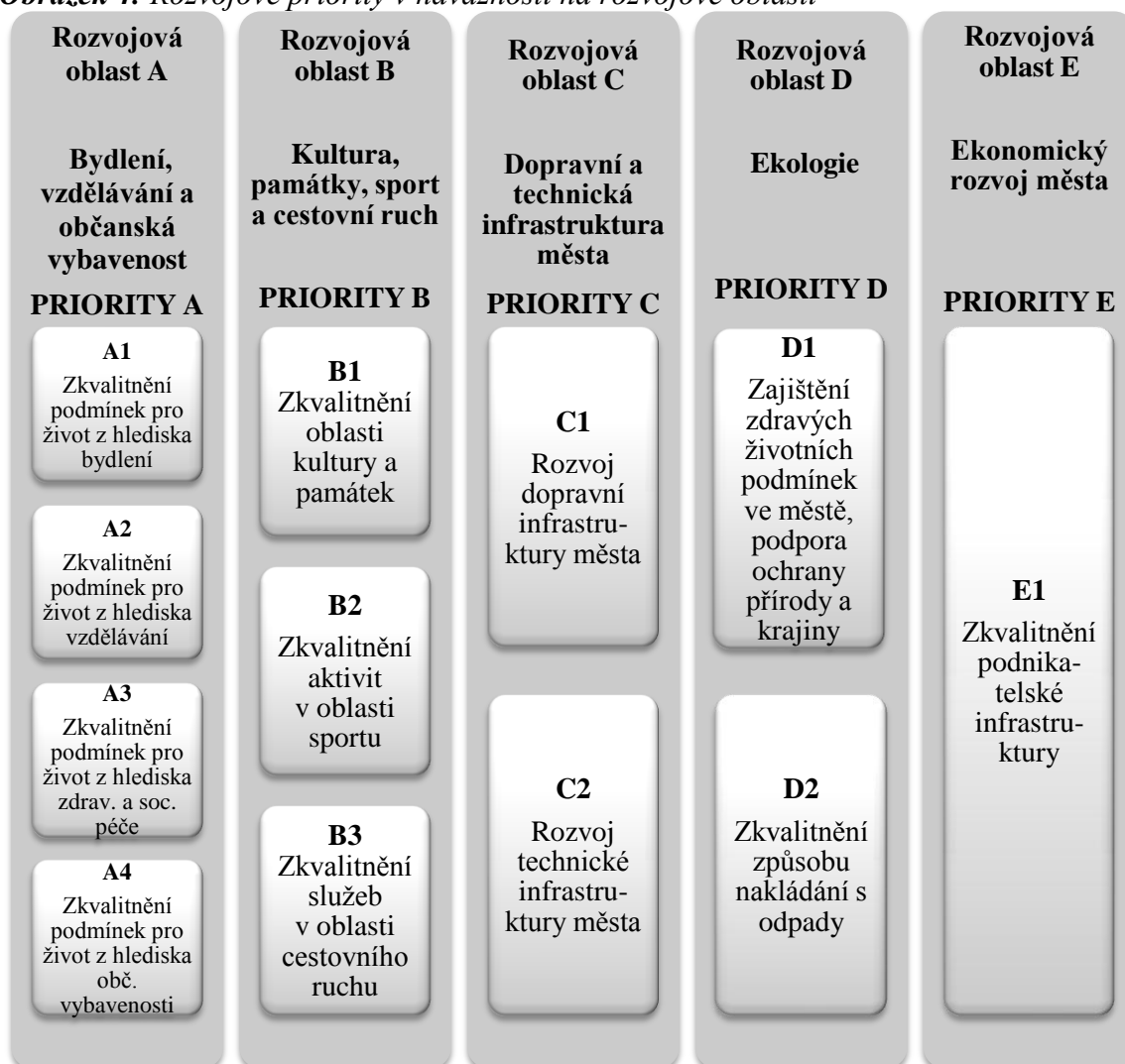
Aktivity:

- Zkvalitňování komunikace mezi místními podnikateli a samosprávou města
- Rozvoj města v oblasti podnikání
- Podpora podnikatelů při čerpání finančních prostředků z dotačních fondů

8 Realizace strategického plánu

Strategický plán rozvoje města Slavkov u Brna bude základním rozvojovým dokumentem města pro období 2015–2020. Na zpracovaný Strategický plán rozvoje města bude navazovat v rámci realizace strategického plánu tzv. akční plán, které budou obsahovat seznam a charakteristiku konkrétních projektů realizovaných městem ve výhledu pěti let. U jednotlivých projektů bude vždy uvedeno, na jakou rozvojovou oblast, prioritu a opatření navazuje, jaký bude typ opatření a jeho cíle. Aktivita naplňující opatření budou podrobně rozebrány, budou uvedeny subjekty spolupracující na jejich realizaci a možné zdroje financování. Ve fázi realizace strategie budou sledovány vybrané monitorovací indikátory. Přehled aktivit je umístěn v příloze D.

Obrázek 4: Rozvojové priority v návaznosti na rozvojové oblasti

Zdroj: vlastní zpracování

8. 1 Akční plán

Popis navržených opatření aktivit

Tabulka 16: Rozvojová oblast A: Bydlení, vzdělávání a občanská vybavenost

Rozvojová oblast A: Bydlení, vzdělávání a občanská vybavenost		
Priorita A. 1:	Zkvalitnění podmínek pro život obyvatel města Slavkov u Brna z hlediska bydlení	
Opatření A.1.1:	Rozvoj bydlení	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvářet vhodné podmínky pro pokračování bytové výstavby ve městě. ▪ Zlepšit kvalitu bydlení a prostředí s ohledem na potřeby obyvatel všech věkových a sociálních skupin 	
Aktivity naplňující opatření:	Bytová výstavba	
	Obytný komplex Kaunicův dvůr	2015
	Výstavba BD a RD v lokalitě Zelnice	2015
	Přípravy pro bytovou zástavbu	
	Vybudování infrastruktury v lokalitě Pod Zlatou horou	2015-2016
	Výstavba technické infrastruktury pro bytovou zástavbu	2015-2016
	Modernizace stávajícího bytového fondu	
	Zajišťovat postupnou obnovu v bytových domech (Fugnerova, Úzká, Bučovická) – statika hlavní klenby	2015-2020
Priorita A. 2:	Zkvalitnění podmínek pro život obyvatel města Slavkov u Brna z hlediska vzdělávání	
Opatření A.2.1:	Modernizace školských zařízení	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivní podpora činností škol a institucí, modernizace zařízení a rekonstrukce částí budov ▪ Vybavení moderními učebními pomůckami, komunikačními a informačními technologiemi, sportovním zařízením, apod. 	
Aktivity naplňující opatření:	Rekonstrukce budov škol	
	Vybudování tanečního sálu ve dvoře v ZUŠ F. France	2016
	Oprava střechy nad ateliérem výtvarné výchovy	2016
	Rozšíření kapacity v MŠ Zvidálek	2015-2020

	Zavádění moderních a specifických prvků přispívajících ke kvalitě a originalitě výuky	
	Projektová činnost škol	
	Zvýšení odborné kvality škol	průběžně
Priorita A. 3:	Zkvalitnění podmínek pro život obyvatel města Slavkov u Brna z hlediska zdravotní a sociální péče	
Opatření A.3.1:	Kvalita zdravotní sociální oblasti	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora rozvoje kvality širokého spektra služeb v oblasti zdravotní a sociální ▪ Zvýšit dostupnost sociálních a zdravotních služeb obyvatelům města 	
Aktivity naplňující opatření:	Komunitní plánování služeb	
	Pokračovat v komunitním plánování sociálních služeb – zprávy plnění	2015-2018
	Zkvalitnění pečovatelské služby	
	Rozšíření kapacity domu s pečovatelskou službou	2015-2020
	Zajistit financování zateplení obvodového pláště u PČ	2015-2020
	Služby městské polikliniky	
	Provést energetické úspory budovy polikliniky	2015-2020
	Vybudování nové stanice ZZS v oblasti bývalého cukrovaru	2015-2020
Priorita A. 4:	Zkvalitnění podmínek pro život obyvatel města Slavkov u Brna z hlediska občanské vybavenosti	
Opatření A.4.1:	Kvalita obchodu a služeb	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odstranit nedostatky v aspektu obchodu a služeb 	
Aktivity naplňující opatření:	Řešení výstavby obchodního centra	
	Podpora výstavby nákupního centra, řešení lokality a přilehlých komunikací	2015-2016
	Výstavba nové hasičské stanice	
	Výstavba hasičské stanice na pozemcích bývalého cukrovaru, spolu s vybudováním ZZS a JSDH	2015-2020
	Rekonstrukce městského hřbitova	
	Obnova hřbitovní zdi	2015
	Rekonstrukce parkoviště, chodníků a veřej. osvětlení na jižní straně hřbitova	2015-2016

Subjekty spolupracující na realizaci aktivit	Město Slavkov u Brna Soukromé instituce Jihomoravský kraj Vlastníci objektů Školské instituce a zařízení ve městě Slavkov u Brna	
Možné zdroje financování rozvojových aktivit:	Rozpočet města Slavkov u Brna Rozpočet Jihomoravského kraje Dotace a granty Jihomoravského kraje Dotace a granty ministerstev Strukturální fondy 2014-2020 Soukromé zdroje	
Indikátory sledování:	A.1.1: Počet nových bytů a RD ve Slavkově u Brna	
	A.2.1:	Počet dětí v MŠ, žáků/studentů na ZŠ
		Míra vzdělanosti
	A.3.1:	Kvalita poskytovaných sociálních a zdravotnických služeb
		Počet obyvatel využívající sociální a zdravotnické služby
A.4.1: Spokojenost obyvatel s kvalitou obchodu a služeb		

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 17: Rozvojová oblast B: Kultura, památky, sport a cestovní ruch

Rozvojová oblast B: Kultura, památky, sport a cestovní ruch		
Priorita B. 1:	Zkvalitnění oblastí kultury a památek	
Opatření B.1.1:	Obnova kulturních památek	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inicivace podpory odborného průzkumu památkového fondu města ▪ Péče o kulturní památky, jejich oživení a turistické využití ▪ Podpora kulturních akcí spojených s historií města 	
Aktivita naplňující opatření:	Údržba chráněných objektů	
	Oprava střechy kaple sv. Jana Křtitele	2015
	Údržba zámeckého parku	
	Údržba stromového patra (kácení, dosadba)	2015-2020
	Obnova zámecké zdi kolem parku	2015-2020
	Obnova zámeckého příkopu	2015-2020
	Rekonstrukce prostor zámku	
	Postupná obnova zámku	2015-2020

Priorita B. 2:	Zkvalitnění aktivit v oblasti sportu	
Opatření B.2.1:	Rozvoj sportovního využití	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj infrastruktury pro volný čas ▪ Propagace sportovních zařízení ▪ Zvyšování kvality sportovních zařízení 	
Aktivity naplňující opatření:	Modernizace městského stadionu	
	Přestavba stávajícího škvárového hřiště na fotbalové hřiště s umělým povrchem a umělým osvětlením	2015-2017
	Výstavba sportovišť	
	Vybudování skateparku – autodráha AUTO RC	2015-2018
	Vybudování odpočinkového koutku na pozemku fary	2015-2020
	Vybavení dětských hřišť	
	Rozšíření dětského hřiště na fotbalovém stadionu	2015-2020
	Realizace dětského hřiště na sídlišti Zlatá Hora	2015-2020
	Oprava dětských hřišť a realizace fitness prvků na hřištích	2015-2020
	Rekonstrukce areálu městského koupaliště	
	Oprava technologie, vybavení herními prvky	2015-2017
	Priorita B. 3:	Zkvalitnění služeb v oblasti cestovního ruchu
Opatření B.3.1:	Propagace a koordinace aktivit v oblasti cestovního ruchu	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjet a inovovat služby cestovního ruchu ▪ Podporovat spolupráci různých typů subjektů působících v oblasti cestovního ruchu ▪ Rozšiřovat možnosti využití cestovního ruchu 	
Aktivity naplňující opatření:	Rozšiřování prohlídkového okruhu městem	
	Zajištění pravidelných prohlídek – židovská expozice, barokní zámek	průběžně
	Zkvalitnění prezentace a propagace města Slavkov u Brna jako významného turistického cíle	
	Propagace v tištěných materiálech, na internetu, na workshopech, na sociálních sítích, v médiích	průběžně

	Vytváření a zkvalitňování programů pro návštěvníky města	
	Zkvalitňování nabídky v oblasti kulturních a sportovních akcí	průběžně
Subjekty spolupracující na realizaci aktivit	Město Slavkov u Brna Soukromé instituce Jihomoravský kraj Neziskové organizace ve městě Slavkov u Brna Vlastníci objektů Turistické informační centrum Slavkov u Brna	
Možné zdroje financování rozvojových aktivit:	Rozpočet města Slavkov u Brna Rozpočet Jihomoravského kraje Dotace a granty Jihomoravského kraje Dotace a granty ministerstev Strukturální fondy 2014-2020 Soukromé zdroje	
Indikátory sledování:	Spokojenost obyvatel s nabídkou kulturních, sportovních a volnočasových akcí Počet sportovních a kulturních akcí Počet účastníků na sportovních a kulturních akcích	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 18: Rozvojová oblast C: Dopravní a technická infrastruktura

Rozvojová oblast C: Dopravní a technická infrastruktura města		
Priorita C. 1:	Rozvoj dopravní infrastruktury města	
Opatření C.1.1:	Zkvalitnění, zklidnění a zvýšení bezpečnosti motorové dopravy ve městě	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respektovat zvyšující se nároky na kvalitní komunikace a podmínky pro parkování ve městě ▪ Budovat nové bezpečnostní prvky v dopravě 	
Aktivity naplňující opatření:	Rekonstrukce povrchů místních komunikací	
	Kompletní rekonstrukce ulic Čapkova, Mánesova, Tylova	2015-2018
	Obnova místních komunikací – ulice Smetanova, Polní, Nádražní, Havlíčkova	2015-2020
	Zabývání se generelem dopravních staveb	průběžně
	Zvyšování bezpečnosti dopravy	
	Postupná modernizace přechodů pro chodce	2015-2020

	Optimalizace dopravy – pasport dopravního značení	průběžně
	Zvyšování kapacity parkovacích ploch	
	Vybudování několika parkoviště v částech města	2015-2020
	Rekonstrukce veřejného osvětlení	
	Obnova VO spolu s místním rozhlasem	2016
	Budování dopravní infrastruktury k nově realizované bytové zástavbě	
	Pokračovat v přípravě budování dopravní a technické infrastruktury k nově realizované bytové zástavbě (Zlatá Hora, Zelnice, Sadová)	2015-2020
Opatření C.1.2:	Zkvalitnění dopravní infrastruktury pro bezmotorovou a pěší dopravu	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zlepšit dopravní infrastrukturu s důrazem na údržbu i budování nových cyklotras ▪ Vybudovat nové naučné stezky pro zvýšení atraktivity okolí města 	
Aktivity naplňující opatření:	Návrh tras cyklostezek v rámci připravovaného komplexního dopravního systému	
	Vybudování cyklotrasy Slavkov - Hodějic	2015-2016
	Koordinace cyklotras pro celé DSO Ždánický les a Politaví	2015-2020
	Regenerace venkovních ploch	
	Regenerace sídliště Zlatá Hora a Nádraží	2015-2020
Priorita C. 2:	Rozvoj technické infrastruktury města	
Opatření C.2.1:	Zkvalitnění technické infrastruktury města	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj technické infrastruktury, využití nových technologií 	
Aktivity naplňující opatření:	Výstavba vodovodů, kanalizací, plynovodů a rozvodů v určitých lokalitách	
	Výstavba vodovodu, kanalizace, plynovodu, rozvodů VN a NN a VO+MR – Zlatá Hora	2015-2016
	VO+RM v ulici Sadová	2015-2016
	Dokončení plynofikace města	
	Pokračovat v záměru plynofikace ulice Zámecká	2015-2016

	Vytvoření komplexnosti řešení zastávek autobus. dopravy	
	Přestavba přestupního uzlu u vlakového nádraží	2015-2017
	Budování technické infrastruktury k nově realizované bytové zástavbě	
	Výstavba vodovodu, kanalizace, plynovodu, rozvodů VN a NN a VO+MR	2016
	Realizace záměru kamerového systému na náměstí	
	Instalace kamer, dohledového a záznamového centra	2015-2017
	Realizace protipovodňového opatření města	
	Získat pozemky do vlastnictví města pro vybudování záchytného poldru, včetně odvodňovacího potrubí	2015-2020
	Realizace záměrů z generelu odvodnění katastru města Slavkov u Brna	průběžně
Subjekty spolupracující na realizaci aktivit	Město Slavkov u Brna Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje Státní fond dopravní infrastruktury Ředitelství silnic a dálnic Vlastníci pozemků Soukromé instituce	
Možné zdroje financování rozvojových aktivit:	Rozpočet města Slavkov u Brna Rozpočet Jihomoravského kraje Dotace a granty Jihomoravského kraje Dotace a granty SFDI Strukturální fondy 2014-2020 Soukromé zdroje	
Indikátory sledování:	Počet realizovaných projektů Datum kolaudace Rozlohy vybudovaných parkovišť Počet nových osvětlení ve městě Získané finance na budování dopravní infrastruktury Délka nově vybudovaných cyklostezek v km Spokojenost obyvatel s kvalitou cyklostezek a naučných stezek	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 19: Rozvojová oblast D: Ekologie

Rozvojová oblast D: Ekologie		
Priorita D. 1:	Zajištění zdravých životních podmínek ve městě, podpora ochrany přírody a krajiny	
Opatření D.1.1:	Péče o MPR, městskou zeleň, ochrana přírody a krajiny	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvýšit kvalitu života obyvatel ve Slavkově u Brna ▪ Zlepšit úpravu veřejných prostranství 	
Aktivita naplňující opatření:	Údržba a výsadba zeleně ve městě	
	Obnova zeleně ve městě - aleje	2015-2016
	Komplexní pozemkové úpravy	
	Projekční práce – poldr pod Urbanem, biokoridor podél Frédské cesty	2015-2020
	Výsadba stromů v biocentru	2015-2017
	Podpora obnovy obory	
	Soulad s lesním hospodářským plánem	průběžně
Opatření D.1.2:	Zkvalitnění způsobu nakládání s odpady	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvýšit zájem a informovanost obyvatel o stavu životního prostředí a tím zvýšit kvalitu systému odpadového hospodářství 	
Aktivita naplňující opatření:	Zkvalitňování systému sběru odpadů	
	Rozšířit počet kontejnerů na biodpad	2015
	Rozšíření systému třídění odpadů ve městě	
	Vytvořit sběrové místo na ulici Tyršova	2015
Subjekty spolupracující na realizaci aktivit	Město Slavkov u Brna Vlastníci pozemků Soukromé instituce	
Možné zdroje financování rozvojových aktivit:	Rozpočet města Slavkov u Brna Rozpočet Jihomoravského kraje Dotace a granty Jihomoravského kraje Dotace a granty MŽP Strukturální fondy 2014-2020 Soukromé zdroje	
Indikátory sledování:	Plocha veřejné zeleně na jednoho obyvatele v m ² Počet realizovaných projektů	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 20: Rozvojová oblast D: Ekonomický rozvoj města

Rozvojová oblast E: Ekonomický rozvoj města		
Priorita E. 1:	Podpora rozvoje podnikání	
Opatření E.1.1:	Zkvalitnění podnikatelské infrastruktury	
Typ opatření:	Průřezové	
Cíle opatření:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj Slavkova u Brna jako kvalitního a atraktivního prostředí pro podnikání i pracovní sílu ▪ Rozvoj stávajícího podnikání a podpora nových podnikatelských aktivit 	
Aktivita naplňující opatření:	Zkvalitňování komunikace mezi místními podnikateli a samosprávou města	
	Rozvoj města v oblasti podnikání	
	Podpora malých, středních i velkých firem podnikajících v oblasti cestovního ruchu, zpracovatelského průmyslu, stavebnictví a služeb	průběžně
	Rozšiřovat počty kvalifikovaných pracovníků a podporovat projekty zaměřené na tvorbu pracovních míst ve výzkumci vývoji nebo o projekty výstavby vývojových center	průběžně
	Podpora podnikatelů při čerpání finančních prostředků z dotačních fondů	
Subjekty spolupracující na realizaci aktivit	Město Slavkov u Brna Úřad práce Vlastníci objektů Soukromé instituce	
Možné zdroje financování rozvojových aktivit:	Rozpočet města Slavkov u Brna Rozpočet Jihomoravského kraje Dotace a granty Jihomoravského kraje Dotace a granty MŽP Strukturální fondy 2014-2020 OP Průmysl, podnikání a inovace OP Lidské zdroje a zaměstnanost Investiční pobídky Soukromé zdroje	
Indikátory sledování:	Získané finanční prostředky Vytvořená pracovní místa	

Zdroj: vlastní zpracování

DOPORUČENÍ A ZÁVĚR

Závěrem tohoto dokumentu je třeba dodat, že rozvojový plán města by se měl postupně v průběhu času aktualizovat a doplňovat, dle vývoje finančních možností a nových záměrů a požadavků v rámci živého organismu – města. Základní struktura tohoto strategického materiálu je však tvořena důležitými a do budoucna významnými kapitolami a tématy, jejichž budování a rozvoj si město klade za cíl.

Strategický plán těží z celé řady materiálů a podkladů. Podklady lze tady využít rovněž pro přihlášky k dotačním výzvám, další studie či analýzy věnované městu či jako pracovní či studijní materiál. Dotazníkové šetření, které bylo ve městě Slavkov u Brna realizováno a jehož výsledek shrnující názory a potřeby občanů je součástí tohoto materiálu, může rovněž sloužit jako podklad pro přípravu dalších aktivit a potvrzení jejich oprávněnosti. Strategický plán by neměl být dokumentem, který po zpracování slouží k občasnému nahlédnutí. Má ambici stát se podkladem pro každodenní práci vedení města. Je živým dokumentem, s nímž je možno (a nutno) pracovat, přizpůsobovat jeho aktivity a harmonogram aktuálním podmínkám nejen ve městě, ale v celé společnosti. Plán je nutno mít na zřeteli téměř neustále a pravidelně vyhodnocovat jeho plnění. Naplňování plánu by mělo být vedením města hodnoceno jednou za kalendářní rok, v případě potřeby by měly být řešeny a schvalovány zastupitelstvem obce změny v harmonogramu či struktuře plánu tak, aby změny odpovídaly potřebám města a byla deklarována usnesením jejich oprávněnost a souhlas s konkrétními změnami.

Cílem této diplomové práce bylo na základě zpracování různých typů dostupných dat a dotazníkového šetření vytvořit návrh strategického plánu rozvoje města Slavkov u Brna. Pro poznání současného stavu města byla provedena situační analýza, která byla pro lepší přehlednost rozčleněna do tří pilířů regionálního rozvoje, tj. environmentálního, sociálního a ekonomického. Následně byla vytvořena SWOT analýza, která využila závěrů z předchozí analýzy a identifikovala silné a slabé stránky města a porovnála je s hlavními vlivy z okolí. Do procesu strategického plánování byli zapojeni také samotní občané města, a to formou dotazníkového šetření. V měsících březnu a dubnu bylo osloveno nespočet respondentů různými způsoby, kteří odpovídali

na otázky vzhledem ke spokojenosti s různými aspekty, ke zkvalitnění a rozvoji města. Dotazník byl doplněn o prostor na náměty a připomínky a notně dodat, že občané města svoje názory a návrhy projeví. Ze získaných podkladů byla zformována návrhová část Strategického plánu rozvoje města, kde nejprve byla navržena vize – výstižná formulace stavu, jakého chce město dosáhnout. Pro naplnění strategické vize byly stanoveny strategické cíle, v rámci nichž bylo navrženo 5 rozvojových oblastí. Jedná se o *bydlení, vzdělávání a občanskou vybavenost; kulturu, památky, sport a cestovní ruch; infrastrukturu města; ekologii a ekonomický rozvoj města*. Každé rozvojové oblasti byly určeny priority a opatření. Následně byly vymezeny aktivity, které stanovená opatření naplňují.

Z celého procesu tvorby strategického plánu vyplynulo zjištění, že se město Slavkov u Brna nepotýká v žádné oblasti života s nějakými zásadními problémy, ale přesto se snaží o neustálé zlepšování stávajících aktivit, realizaci nových aktivit, rozvoj služeb, apod. a tím také k celkovému rozvoji obce.

ZDROJE

BALÍK, S. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. ISBN 80-247-2908-3.

DOBRUCKÁ L. – COPLÁK, J. a kol.: *Tvorba strategického rozvojového plánu obce*. Bratislava, PEEM, 2007, ISBN: 978-80-89197-66-8.

GRANT, R. M. *Contemporary strategy analysis and cases: text*. 7th ed. Hoboken, N.J: Wiley, 2010. ISBN 04-707-4709-9.

HOLEČEK, J. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Vyd. 1. Brno: GaREP, 2009, 74 s. ISBN 978-809-0430-822.

HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 93 s. ISBN 80-210-3356-8

JANEČKOVÁ, L. *Marketing měst a obcí*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999, 178 s. ISBN 80-716-9750-8.

LABOUNKOVÁ V. – PŮČEK, M. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Vyd. 1. Brno: Ústav územního rozvoje, 2009. ISBN 80-873-1802-1.

MAIER, K. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 253 s. ISBN 978-80-247-4198-7.

KOTLER, P. *Marketing management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 788 s. ISBN 978-80-247-1359-5.

PAVLÍK, M. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 160 s. Manažer. ISBN 978-802-4752-563.

PERLÍN, R. *Strategický plán mikroregionu*. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002, 52 s. ISBN 80-903-0930-5.

PERNES J. – SÁČEK, K. a kol.: *Slavkov u Brna: Austerlitz : město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2007, 317 s. ISBN 978-80-903707-2-2.

PERNES, J. *Slavkov u Brna: město a okolí*. Praha: Svépomoc, 1987, 178 s.

PIERRE, B: *The SAGE handbook of public administration*. Second edition ; [enhanced Credo edition]. 2013. ISBN 978-144-6268-919

PŮČEK, M. *Strategické versus územní plánování*. Urbanismus a územní rozvoj, 2001.

REKTOŘÍK J. – ŠELEŠOVSKÝ J.: *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací* (ROPO, O.P.S., S.R.O., A.S., Sdružení obcí). 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1999, 140 s. ISBN 80-210-2126-8.

SEDLÁČKOVÁ H. *Strategická analýza*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006, xi, 121 s. ISBN 80-717-9367-1.

STEISS, A. W. *Strategic management for public and nonprofit organizations*. New York: Marcel Dekker, 2003, vi, 438 p. ISBN 08-247-0874-1.

ŠKRABAL, I. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. 1. vyd. Přerov: Centrum pro komunitní práci, 2006, 182 s. ISBN 80-869-0239-0.

WOKOUN R. – KADERÁBKOVÁ J.: *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vyd., Ve vyd. a nakl. Aleš Čeněk 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004, 447 s. ISBN 80-864-7380-5.

WOKOUN, R a kol. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Právní normy

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení)

Internetové zdroje

DSO Ždánický les a Politaví. *Ždánický les a Politaví* [online]. 2011 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z:<http://www.politavi.cz/region/dso-zdanicky-les-a-politavi>

Historie města - Krátký pohled do historie. [online]. 2013 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z:<http://www.slavkov.cz/index.php/mesto/o-meste/historie-mesta>

Městský úřad: Organizační řád a struktura. [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z:<http://www.slavkov.cz/index.php/radnice/urad/organizacni-struktura>

Městský úřad: Povinně zveřejňované informace dle zákona č. 106/1999 Sb. [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z:<http://www.slavkov.cz/index.php/radnice/urad/povinne-informace-106>

NÁVRH SYSTÉMU ELEKTRONICKÉ METODICKÉ PODPORY A E-LEARNINGOVÉ APLIKACE: Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí [online]. GaREP, spol. s r. o. a e-Rozvoj.cz, s.r.o. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/b48c0977-ed5f-4383-afb2-49921301dc60/2-b-1-SYSTEM-EL-PODPORY.pdf>

Partnerská města. *Slavkov u Brna* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z:<http://slavkov.cz/index.php/mesto/partnerska-mesta>

Předpis č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení). *Zákony pro lidi* [online]. 2010 [cit. 2015-01-25]. Dostupné z:<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Slavkov u Brna. *Veřejná správa online* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: http://mesta.obce.cz/obce_orp.asp?zujorp=593583

Sociálně-demografická struktura. *Indikátory udržitelného rozvoje na místní úrovni* [online]. [cit. 2015-03-29]. Dostupné z:<http://www.indikatory.eu/kralovehradecky/trutnov/hostinne/soc1-%E2%80%93-socialne-demograficka-struktura-v-obci-hostinne>

Strategické plánování: Jak zpracovat strategický plán organizace. In: [online]. Institut komunitního rozvoje, 2013 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.edukana.cz/uploads/strategicke%20planovani%20uprDD%20s%20CS%20logo.pdf>

Veřejná databáze: Vybrané statistické údaje za obec. [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z:http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&potvrđ=Dokon%C4%8Dit+%C3%BApravy&pro_1_154=593583&cislotab=MOS+ZV01&str=tabdetail.jsp

Zákon č. 128/2000 Sb. *Zákony ČR* [online]. 2000 [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A PŘÍLOH

Obrázek 1: Schéma strategického plánování, strategický plán a strategické řízení.....	13
Obrázek 2: Schéma obsahu strategického plánu obce	22
Obrázek 3: Rozvojové oblasti města Slavkov u Brna	76
Obrázek 4: Rozvojové priority v návaznosti na rozvojové oblasti	85
Tabulka 1: Rozdíl mezi strategickým a územním plánem	16
Tabulka 2: Základní znaky expertní a komunitní metody.....	18
Tabulka 3: Vývoj celkového počtu obyvatel města Slavkov u Brna	41
Tabulka 4: Relativní saldo migrace.....	42
Tabulka 5: Věková struktura obyvatelstva.....	43
Tabulka 6: Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání v roce 2011.....	45
Tabulka 7: Míra nezaměstnanosti ve Slavkově u Brna v letech 2004 – 2011 a 2014...	46
Tabulka 8: Občanská vybavenost města Slavkov u Brna	48
Tabulka 9: Ekonomické subjekty ve Slavkově u Brna v letech 2006 – 2014.....	51
Tabulka 10: Struktura podniků dle počtu zaměstnanců ve Slavkově u Brna v roce 2014	52
Tabulka 11: Návrh příjmů a jejich členění rozpočtu města Slavkov u Brna na rok 2015	53
Tabulka 12: Návrh výdajů a jejich členění rozpočtu města Slavkov u Brna na rok 2015	53
Tabulka 13: SWOT analýza – environmentální pilíř	58
Tabulka 14: SWOT analýza – sociální pilíř	58
Tabulka 15: SWOT analýza – ekonomický pilíř.....	59
Tabulka 16: Rozvojová oblast A: Bydlení, vzdělávání a občanská vybavenost.....	86
Tabulka 17: Rozvojová oblast B: Kultura, památky, sport a cestovní ruch.....	88
Tabulka 18: Rozvojová oblast C: Dopravní a technická infrastruktura	90
Tabulka 19: Rozvojová oblast D: Ekologie	93
Tabulka 20: Rozvojová oblast D: Ekonomický rozvoj města.....	94

Graf 1: Využití území města Slavkov u Brna	38
Graf 2: Vývoj počtu obyvatel města Slavkov u Brna v letech 2004 až 2014	41
Graf 3: Relativní saldo migrace Slavkov u Brna v letech 2004 – 2014	43
Graf 4: Index stáří města Slavkov u Brna v letech 2004 – 2014	44
Graf 5: Struktura podnikatelských subjektů dle odvětví v roce 2014	51
Graf 6: Návrh pro příjmy v roce 2015	54
Graf 7: Návrh pro výdaje v roce 2015	54
Graf 8: Spokojenost s prostředím ve městě z hlediska estetického vzhledu a ŽP	61
Graf 9: Spokojenost prostředím ve městě z hlediska čistoty	61
Graf 10: Spokojenost s prostředím ve městě z hlediska kvality cest, chodníků, parkování	62
Graf 11: Spokojenost s prostředím ve městě z hlediska bezpečnosti	63
Graf 12: Spokojenost s prostředím ve městě z hlediska možnosti třídění odpadů	64
Graf 13: Spokojenost se sítí obchodů a služeb	65
Graf 14: Spokojenost se sítí zdravotní péče	66
Graf 15: Spokojenost se sítí škol	66
Graf 16: Spokojenost s kulturním vyžitím.....	67
Graf 17: Spokojenost se sportovním vyžitím	68
Graf 18: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí.....	69
Graf 19: Spokojenost s dopravní obslužností	69
Graf 20: Spokojenost s jednáním Městského úřadu	70
Graf 21: Vize do budoucnosti pro obyvatele města.....	71
Graf 22: Zkvalitnění dalšího rozvoje.....	72
Graf 23: Podíl mužů a žen	73
Graf 24: Věková struktura	73

Příloha A: Mapa správního obvodu Slavkov u Brna v rámci Jihomoravského kraje

Příloha B: Mapa SO ORP Slavkov u Brna

Příloha C: Dotazníkové šetření

Příloha D: Zásobník projektů